

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primor

7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
301 KOPER
dnevnik

ST
Montecchi 6 - PP 559
(040) 7796-600
160894 PD I
340/772418
CA
red 24 maggio 1
181) 533382-535723
11/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 228 (14.319)

Trst, četrtek, 1. oktobra 1992

Ob nenehnem stopnjevanju nesoglasij med strankami in tudi znotraj njih samih

Vlada deloma popravila ukrepe za zakrpanje proračunskih vrzeli

Nekaj več skrbi za družine, a tudi večja bremena za podjetnike in samostojne delavce
Ministrica za šolstvo zagrozila z odstopom - La Malfa in Occhetto: Amato naj odide

RIM — Vlada je odobrila finančni zakon za leto 1993 skupaj z vsemi proračunskimi listinami. S tem naj bi pridobili dobrih 93.000 milijard lir (letošnji državni deficit znaša že 155.000 milijard). Pred zasedanjem ministrskega sveta, ki se je začelo z dveurno zamudo, je obiskal predsednika Amata guverner Bance d'Italia Ciampi in mu zaželel, da bi bili njegovi ukrepi za pomašitev deficita učinkoviti, hkrati pa je emisijski zavod razposlal bankam okrožnico, v kateri jih vabi, naj pomirijo stranke, češ, prav nobene nevarnosti ni, da bi vlada segla po njihovih tekočih računih in vlogah. Nekako istočasno sta vodji republikancev La Malfa in Demokratične stranke levice Occhetto po dveurnem razgovoru izjavila časnikarjem, da mora Amatova vlada odstopiti, Pannella pa je znova povabil javnost, naj podpre vladni manevar, drugače bodo zmagali pobudniki

destabilizacije, spričo česar ga je podtajnik v predsedstvu vlade socialist Fabbri pohvalil in označil za patriota. S Pannello je potegnil še Craxi s pripombo, da bi nezaupnica vladi pahnila Italijo v prepad, nasprotno pa je Orlandova Mreža ocenila ministrskega predsednika in njegovo ekipo kot neodgovorne, s čimer sta soglašala Garavini in Cossutta iz vrst Stranke komunistične prenov.

Toda povrnimo se k Amatovim ukrepom. Prihodnje leto bo država potrebovala, kot rečeno, 93.000 milijard svežega denarja: 34.000 jih bo prišlo z raznimi prihodki, 52.000 s klestenjem javnih izdatkov, 7.000 s privatizacijo državnih podjetij (toda ustrezni načrt še ni dodelan), 12.000 pa jih pojde v običinske blagajne, pretežno v obliki nepremičninskega davka ICI. Dejansko bo torej vrednost manevara

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Guverner Ciampi po sestanku s predsednikom Amatom (Telefoto AP)

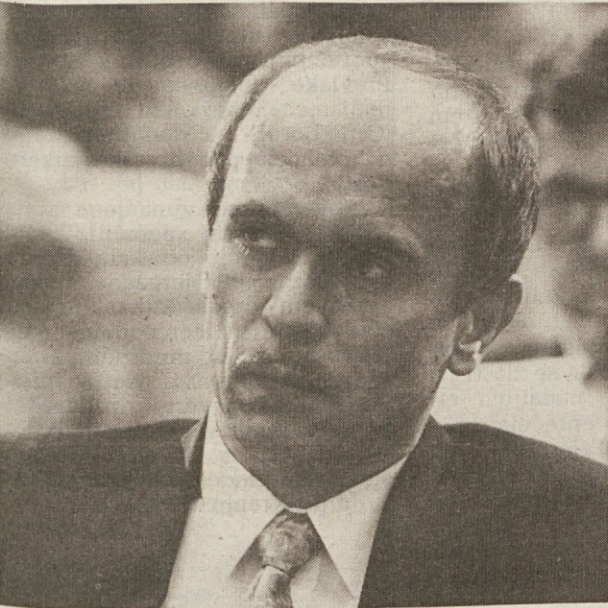
Nemška marka vsak dan močnejša

MILAN — Italijanska lira je včeraj ponovno močno padla v primerjavi z dolarjem in marko. V zgodnjih popoldanskih urah so italijanski bančni viri za marko navajali indikativno vrednost 873 lir, medtem ko je v torek marka veljala 844 lir. Podobno je bilo tudi z dolarjem, ki je predvčerajšnjim veljal 1204 lire, včeraj pa se je njegova vrednost povzpela na 1228 lir. Ob odprtju je bila vrednost marke še mnogo višja, saj se je po govoricah, da namerava vlada blokirati prihranke in omejiti prosto gibanje kapitala, njena vrednost približala 900 liram. Preplah se je nato nekoliko pomiril, kljub temu pa je marka ohranila izredno visoko vrednost.

Manj panike je bilo na milanski borzi, kjer te govorice očitno niso vplivale na posle, tako da je vrednost indeksa Mib narasla za 1,76 odstotka, vendar pa je od začetka leta izgubil 28,3% vrednosti.

Hrvaška zavrača dosedANJI gospodarski sporazum s Slovenijo

V Zagrebu težko dogovarjanje med Drnovškom in Šarinićem

LJUBLJANA — Po večurnem sestanku slovenskega predsednika vlade Janeza Drnovška (na sliki) in predsednika hrvaške vlade Hrvoja Šarinića in njunih najbližjih sodelavcev so včeraj v Zagrebu sporočili, da so »dosegli razumevanja«. Takšno kvalifikacijo srečanja je sicer dal hrvaški premier, slovenski ministrski predsednik pa je opozoril, da je do včerajšnjega sestanka prišlo po obdobju zastoja v stikih med najvišjimi predstavniki obeh držav in da so tokratne razgovore »spustili na realna tla«. Janez Drnovšek je dejal, da se niso pogovarjali o sporazumih, ki jih v praksi ni moč realizirati. Prav včeraj je bilo namreč slovenski strani ponovno povedano tisto, kar je hrvaška vlada sklenila že pred nekaj dnevi, da za hrvaško stran sporazum o gospodarskem sodelovanju med Hrvaško in Slovenijo, kakršnega sta februarja letos sprejeli takratna slovenska in hrvaška vlada, in ki ga je za razliko od hrvaškega Sabora slovenska skupščina tudi že ratificirala, ni več aktualen in zato tudi ni moč pričakovati, da bi ga hrvaški Sabor ratificiral. To pa pomeni, kot je opozoril premier Drnovšek, da bo treba vsa pomembna vprašanja iz tega

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ob stopnjevanju spopadov na bojiščih v BiH

Čosić in Tudjman se sporazumevata?

LJUBLJANA — Evropsko sedišče Združenih narodov v Ženevi je bilo včeraj središče intenzivne diplomatske dejavnosti za rešitev krize v Bosni in Hercegovini. V Ženevi se že nekaj dni mudita soproedsednika Konference o Jugoslaviji Cyrus Vance in lord Owen, ki sta se po predvčerajšnjih pogovorih s predsednikom Predsedstva Bosne in Hercegovine Alijo Izetbegovićem, včeraj najprej srečala z britanskim zunanjim ministrom Hurdom, pozneje pa sta organizirata sestanek med predsednikom Hrvaške Franjom Tudjmanom in predsednikom Zvezne republike Jugoslavije Dobrico Čosićem. Vance in Owen sta sestanku Tudjmana in Čosića ocenila kot »znamenje napredka«, ker po njunem mnenju ni majhna stvar, da se predsednika dveh najbolj eksponiranih strani v jugoslavan-

ski krizi zdaj sestajata in pogovarjata za skupno mizo. Več znamenja kaže, da se zadnje dni v Ženevi dogaja nekaj pomembnega in da je moč pričakovati nove iniciative in dogovore v zvezi z mirom v Bosni in Hercegovini. To bi lahko sodili tudi po izjavi enega izmed predstavnikov Srbov iz Bosne in Hercegovine Koljevića, ki je v Ženevi izjavil, da se utede v času njegovega in Karadžićevega bivanja v Ženevi zgoditi »nekaj zelo pomembnega«. Vodja Srbov iz Bosne in Hercegovine, ki se je včeraj tudi pogovarjal z Vanceom in v zvezi s predvčerajšnjim Izetbegovićevim predlogom o zimskem premirju v Bosni in Hercegovini in demilitarizaciji Sarajeva in še nekaterih drugih mest v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Evropski nogometni pokali

Slovinci končali svojo pot Italijani uspešni

NA 10. STRANI

Ker je po strankarskem in klientelarnem ključu delila sredstva iz skladov ES

Abruška deželna vlada za zapahi

L'AQUILA — Od kar je v Milanu izbruhnil škandal s podkupninami, smo se nekako že navadili, da številni krajevni upravitelji v spremstvu podjetnikov romajo v zapore. Vseeno pa je včeraj Italijo presenetila vest, da se je za zapahi znašel skoraj celoten abruški deželni odbor s predsednikom Roccom Salinijem (KD) na čelu. Od enajstih članov odbora štiristrankarske koalicije KD-PSI-PSDI-PLI ni sodstvo le dvema uročilo zaporne naloge, ker nista sodelovala v poslih, ki so sprožili preventivni pripor. Odbornike obtožujejo zlorabe službenega položaja, prikrivanja dejstev in poskusa sleparije v škodo Evropske skupnosti in Dežele Abruci. V bistvu je Dežela nakazala evropska financiranja raznim projektom, ne da bi deželni odbor sestavil prednostne lestvice. Po mnenju sodnikov so torej projekte financirali po strankarskem in klientelarnem ključu.

Preiskavo je sprožil inženir Francesco Mannella, ki so mu njegov projekt gradnje manjšega hotela zavrnili. Ko mu niso uspeli pojasniti, zakaj je prišlo do zavrnitve in ko je ugotovil, da so odobrili precej sporne projekte, je vso zadevo prijavil karabinerjem. Lotil se ga je namreč še sum, da so mu projekt zavrnili, ker je deželni svetovalec neke abruške opozicijske krajevne liste.

V tem primeru nismo torej priča primeru klasičnega podkupovanja, vseeno pa bo težko odvreči sum, da za take »bogate usluge«
nihče ni prejel nobene protiusluge, ali vsaj malega daru. Trenutno pa vse skrbi institucionalna praznina. Minister za deželna vprašanja Raffaele Costa je o vsej zadevi obvestil pristojno parlamentarno komisijo, ki bo morala sedaj nakazati rešitev za ta neobičajni zaplet. PSI je

svoje tri odbornike suspendiral, KD in PLI pročujejta podoben ukrep, PSDI pa k sreči ni imel odbornikov. Vse štiri stranke abruške deželne koalicije so v skupnem komuniqueju navedle, da je sklepe deželnega odbora podprla pristojna deželna komisija, zeleno luč jim je dal deželni svet, nadzorna deželna komisija pa ni imela pripomb.

Ob vsem tem je nedvomno zanimiva izjava bivšega svetovalca DSL Sergija Turoneja, ki je že večkrat opozarjal, da se bo demokrščanski klientelizem v Abrucih prej ali slej izrodil v odkrito korupcijo. Po njegovem pa demokrščanskega sistema oblasti v Abrucih niso ustvarili predsednik Salini in niti ostali aretirani odborniki, temveč poslanec Gaspari, ki mu je KD vedno izrekala pohvalo, da je vzpostavil skoraj neomejeno demokrščansko nadzorstvo v Abrucih.

Veliko veselje Brazilcev po sklepu zbornice o obtožnem postopku proti predsedniku Collor De Mello ne namerava odstopiti pripravljen pa je sprejeti odločitev senata

BRASILIA — Brazilski predsednik Collor De Mello ne namerava odstopiti, čeprav je poslanska zbornica v torek zvečer z velikansko večino sklenila, da se v senatu začne proti predsedniku obtožni postopek zaradi korupcije in postopek za odstavitev. Collor je sklenil, da bo sprejel razsodbo brazilskega senata, Brazilce, ki so si po glasovanju v poslanski zbornici dali duška z nebrzdanim veseljem (na sliki AP), pa je pozval, »naj ohranijo mirno kri in se sprijaznijo z novonastalim položajem.« Vest o tem je sporočil pravosodni minister Borja, ki je tudi dejal, da bo predsednikoma poslanske zbornice in senata Pinheiru oziroma Sanchesu posredoval Collorjevo pripravljenost, da sodeluje z novo vlado, kot tudi

predsednikovo »stalno željo, da se upoštevajo zakoni.«

V skladu s sklepom poslanske zbornice naj bi funkcijo predsednika začasno opravljal podpredsednik Itamar Franco, ki pa je izjavil, da bo z delom začel šele takrat, ko ga bo predsednik brazilskega senata tudi uradno ustoličil. Še pred glasovanjem v poslanski zbornici pa so vsi ministri brazilске vlade Collorju De Mellu poslali kolektivno odstopno izjavo. Ker po glasovanju poslanske zbornice Collor De Mello nima več pooblastil za sprejem odstopa vlade, bo moral to storiti podpredsednik Itamar Franco. Po mnenju opazovalcev ni nobenega dvoma, da odstop vlade ne bi bil sprejet.

Brandtovo zdravstveno stanje se je poslabšalo

BERLIN — Zdravstveno stanje nekdanjega Nobelovega nagrajenca za mir in častnega predsednika SPD Willyja Brandta naj bi se po trditvah včerajšnjega Bilda v zadnjih dneh poslabšalo. Brandt ima raka in kot trdi Bild, ga nihče ne sme obiskati v njegovi hiši v kraju Unkel v bližini Bonna, za lajšanje bolečin pa naj bi družinski zdravnik legendarnemu voditelju nemške SPD dvakrat dnevno vbrizgal dozo morfija.

Willy Brandt ima 78 let, v zgodovino pa je prišel kot nemški kancler, ki je v letih od 1969 do 1974 začel z znano »ostpolitik« postopek zmanjševanja napetosti s takratno SZ in NDR, za kar je leta 1971 tudi prejel Nobelovo nagrado za mir.

Occhetto in La Malfa skupaj o možnostih za drugačno vlado

RIM — Na parlamentarnem sedežu DSL sta se včeraj sestala tajnika PRI in DSL La Malfa ter Occhetto (na sliki AP po srečanju). Oba sta bila s srečanjem zadovoljna, saj ga je La Malfa ocenil kot »koristno.« Occhetto pa celo kot »izredno koristno.« Tajnika dveh opozicijskih strank sta govorila o sestavi nove vlade, ki naj bi bila za tajnika PRI »vlada narodne enotnosti«, medtem ko tajnik DSL še naprej vztraja pri vladi »moralnega in programskega preobrata.«

S tem v zvezi je La Malfa dejal, da bi morali v vladi sodelovati tako DSL, kot Zeleni in Lombardska liga. Republikanski tajnik se je že srečal z Bossijem, danes pa se bo sestal z vodstvom Zelenih. Po mnenju tajnika PRI bi morala biti nova vlada sestavljena brez neposredne prisotnosti strank. Occhetto pa je povedal, da bo DSL še naprej vztrajala v opoziciji do Amatove vlade s ciljem, da jo čim prej nadomesti z vlado »moralnega in programskega preobrata.« Na vprašanje, če se je pripravljen o novi vladi pogovarjati s Severno ligo, je Occhetto dejal, da je za DSL edina stvar, kateri se ne bodo odrekli antifašizem, »o drugem pa so se pripravljene pogovarjati z vsemi.«

V Milanu sejem SMAU o pisarniški opreimi

MILAN — V Milanu bodo danes odprli sejem z naslovom SMAU. Prirejajo ga že devetindvajsetič, odprt bo do vključno ponedeljka 5. oktobra. Na tem sejmu bo nad 2.000 razstavljalcev, ki zastopajo nadaljnjih 2.500 podjetij iz 29 držav z vseh petih celin, prikazalo vse kar je najsodobnejšega za urejevanje pisarniških prostorov.

Daleč so namreč časi, ko je v poslovnem uradu zadoščalo le nekaj poleg uradnikov: stoli in mize, omare, pisalni stroj in telefoni. Danes je tehnologija dobesedno vdrla v vsako pisarno. Še zlasti se je uveljavilo računalništvo. Brez tega ne gre. Brez vseh teh pripomočkov si sploh ne moremo več zamišljati urada, ne bančnega, ne tistega, last trgovca, ki se zanima za uvoz in izvoz, brez tega si ne zamišljamo ne tiskarne in ne časopisa, trgovine in niti ne javnega urada, pa čeprav je, vsaj v Italiji znano, da tu gredo v posodabljanje z veliko zamudo.

Vsako leto na milanskem sejmu SMAU ugotovimo, kaj je novega na tem področju. Tega pa je veliko, saj je vsem dobro znano, da tehnološke raziskave zelo napredujejo, dan za dnevno.

Zaradi tega je letošnji SMAU razdeljen na več sektorjev. V enem teh je poseben poudarek dan javni upravi. V drugih najdemo spet naprave, ki služijo posameznim sektorjem pisarniških in podjetniških potreb. V sejemskih dneh bo tam tudi precej strokovnih posvetov, kar omogočajo tudi številne predavalnice na milanskem sejmišču. V okviru letošnjega sejma bodo tudi nagradili nekatere uspešne designerje.(AWS)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Vlada

preseglja 100.000 milijard. Dobršen del klestenj bodo opravili v okviru pooblastilnega zakona (zdravstvo, skrbstvo, javne službe) in megadekreta iz dne 19. septembra.

Sinoči so odobrili vrsto spremnih listin k finančnemu zakonu, ki zagotavljajo državni blagajni 27.000 milijard lir. Med drugim velja omeniti ukrepe v korist zaposlovanja, se pravi zakonski osnutek za pospeševanje novih delovnih mest in odlok za rešitev kakšnih 100.000 delovnih mest v kriznih podjetjih. Dalje bodo v zameno za skoraj popolno odpravo stroškov, ki jih je lahko davčni zavezanec doslej odšteval od obdavčljive dohodkovne vsote, uvedli poseben paket olajšav v podporo družinam in jim s tem omogočili privarčevanje približno 2.000 milijard lir, stvarno gre za to, da bi pravičnejše upoštevali višino družinskih dohodkov glede na njihov ustroj, torej glede na okoliščino, koliko družinskih članov je zaposlenih, kajti ni prav, da velja v vseh primerih en in isti davčni količnik.

Zatem bodo eliminirali olajšave, ki so jih bila deležna podjetja, tako da bodo morala ta obvezno plačevati premoženjski davek v višini 7,5%. Prav tako bodo na družbe raztegnili davek na luksuzne dobrine, kot so limuzine, jahte in letala. Z druge strani bodo strožji z vršilci samostojnih poklicev, ki jim bodo na preprostejši, vendar učinkovitejši način lahko preverjali dohodke. Za ublažitev bremena, ki ga predstavlja ICI in so mu podrejeni samo lastniki hiš, bodo uvedli občinski davek na storitve, ki ga bodo morali plačevati tudi najemniki. Pravde v zvezi z davki bodo poenostavili, hkrati pa spet uvedli davčni odpust.

Na zdravstvenem področju gre zabeležiti, da bodo ukiniteli gornji prag 40 milijonov lir letnega dohodka, iznad katerega izgubi davkoplačevalec skoraj docela pravico do neposredne zdravstvene oskrbe; namesto tega bo veljalo več pragov, odvisno pač od števila družinskih

članov, vsekakor pa bodo obseg oskrbe omejili, medtem ko bodo ostali v veljavi sedanji tiketi.

Ministrica za šolstvo Rosa Russo Jervolino je zažugala z odstopom, če bo vlada vztrajala pri klestenju tudi v njenem resorju.

Danes bo minister za delo Cristofori predložil popravek, s katerim naj bi v kriznih podjetjih ohranili mehanizem predčasne upokojitve, z druge strani pa tudi pokojnine (in plače) tistih, ki so zaprosili za upokojitve pred 19. septembrom letos.

Včeraj so se sešla tudi tajništva sindikatov CISL in UIL, da bi proučila predlog CGIL o vsedržavni splošni stavki. Odločitev bo padla menda neke v začetku prihodnjega tedna. Takšno stavko pa so za jutri že oklicali javni uslužbenci, šolniki, železničarji, osebje glavne direkcije civilnega letalstva in drugi.

● V Zagrebu

sporazuma reševati na novo. Propadli sporazum je med drugim predvideval tudi medcarinski trgovanje med obema državama in urejal lastninska vprašanja v zvezi s slovensko lastnino na Hrvaškem in hrvaško v Sloveniji. Ni znano na kakšnih informacijah je namestnik slovenskega zunanjega ministra Zoran Thaler predvčerajšnjim v slovenski skupščini temeljil svoj optimizem, da bo hrvaška stran vendarle začela spoštovati posamezna določila iz tega sporazuma.

Pomembno je, da so se najvišji predstavniki slovenske in hrvaške vlade včeraj vendarle dogovorili, da bodo nadaljevali s stiki na vseh ravneh z namenom, da bi prišlo do najustrežnejših predlogov za rešitev posameznih problemov v hrvaško-slovenskih odnosih. Hrvaška stran bo, kakor je povedal premier Šarinić, pripravila nov predlog sporazuma o gospodarskem sodelovanju. Že včeraj so se dogovorili, d bo takoj začela

delovati skupna meddržavna komisija v zvezi z vprašanji meja, delo in ugotovitve te komisije pa naj bi bile osnova za vse nadaljnje dogovore med obema državama. Predsednik slovenske vlade je izrecno menil, da bi dotleji moral plovni sistem v Piranskem zalivu osati tak, kakršen je bil doslej, hrvaški predsednik vlade Šarinić pa je dejal, da bi morali imeti nadzor nad plovo obe strani. Na tiskovni konferenci po končanih pogovorih je predsednik hrvaške vlade posebej opozoril na velik pomen avtoceste Sentilj-Zagreb za Hrvaško in izrazil upanje, da Slovenija te gradnje ne bo ovirala. Drnovšek je dejal, da slovenska vlada tej cesti ne nasprotuje, da pa je dokončna odločitev na strani slovenskega parlamenta. Rečeno je bilo, da slovenska stran danes ni pogojevala gradnje avtoceste Sentilj-Zagreb z reševanjem pomorske meje med Slovenijo in Hrvaško in prostega izhoda Slovenije na odprto morje. (NIA)

● Čosić-Tudjman

Bosni in Hercegovini ter vzpostavljanju varnih koridorjev za dovoz humanitarne pomoči, izjavil, da je srbska stran pripravljena takoj ustaviti sovražnosti pod pogojem, da vse enote ostanejo na obstoječih pozicijah. Najnovejši napadi srbskih sil na posamezna mesta v Bosni in Hercegovini pa sta očitno preračunani prav na osvajanje novih pomembnih pozicij in prednosti na posameznih območjih Bosne in Hercegovine. Srbske sile so tudi včeraj z lahkim topovi obstreljevale posamezne predele Sarajeva, zlasti naselja Stub, Dobrinjo, Baščaršijo in Stari grad. Vogoščo so zjutraj obstreljevali s tankovskimi granatami, nadaljevali pa so se tudi napadi na Gradačac. Iz Ženeve so sporočili, da sta v predvčerajšnjem le-

talskem napadu na Sarajevu življenje izgubili dve osebi, deset pa jih je bilo ranjenih.

Generalni sekretar OZN Butros Gali je pripravil za Varnostni svet OZN novo poročilo o aktivnostih modrih čelad na Hrvaškem. V tem poročilu ugotavlja, da silam OZN na Hrvaškem ni uspelo v celoti realizirati zastopanih jim nalog in uresničiti vseh pričakovanj. Posebej opozarja na nadaljevanje akcij posameznih paravojaških formacij na Hrvaškem in ugotavlja, da bi to lahko na posameznih območjih pripeljalo do obnavljanja spopadov. Gali tudi piše, da se zlasti na območju Slavonije nadaljuje etnično čiščenje in preprečujejo povratek beguncev. Pričakujejo, da bodo ti problemi tudi predmet pogovorov med Tudjmanom in Čosićem.

čem. Po končanem prvem krogu pogovorov med hrvaškim in jugoslovanskim predsednikom so sporočili, da naj bi se dogovorila o sporazumu za ureditev statusa Prevlake - majhnega polotoka na meji med Hrvaško in Jugoslavijo (Črno goro) - kot demilitarizirane območja pod hrvaško suverenostjo.

Iz slovenskega zunanjega ministristva so včeraj sporočili, da bo danes Slovenijo obiskala delegacija Bosne in Hercegovine pod vodstvom predsednika Predsedstva Bosne in Hercegovine Alije Izetbegovića in predsednika bosansko-hercegovske vlade Jureta Pelivana. Pogovori s predsednikom Predsedstva Slovenije Milanom Kučanom in predsednikom slovenske vlade bodo potekali na Brdu pri Kranju. (NIA)

Enote Umproforja so včeraj prepričale hrvaške begunce, da bi se kot predvidevajo dosedANJI sporazumi vrnili na svoje domove v Tenjski Antunovac pri Osijeku, ki ga nadzirajo modre čelade. To pa bo nedvomno še stopnjevalo nevarnost novih zaostretev, kar je včeraj posebej opozoril tajnik OZN Butros Gali, ki tokrat končno dolži srbsko stran (Telefoto AP)

Dežela pod pritiskom vladnih ukrepov Longo: Varčevati kot še nikoli prej!

TRST — Izredni ukrepi Amato-ve vlade za potlačitev javnega dolga bodo obremenili Furlanijo-Julijsko krajino za najmanj 600 milijard lir, kar pomeni, da bo treba prav tolikšno vsoto odtegniti zdravstvu, prevozništvu in kmetijstvu pa še drugim dejavnostim. Zaradi tega bo potrebno izoblikovati deželni proračun za leto 1993, večletni proračun 1993-1995 in finančni zakon s takšno strogostjo kot še nikoli. Skratka, prebivalstvo v deželi, od delavca in uradnika do podjetnika, čakajo težišči časi, časi, ko bo treba še bolj zagtegniti pasove. To je napovedal odbornik za finance, demokristjan Bruno Longo v razgovoru z resornimi direktorji pri deželni upravi, med katerim so obravnavali ravno vprašanje, kako zastaviti omenjene proračunske listine. Stalnica pa je ta, da ne bodo smeli stroški v nobenem primeru prekositi ravni iz letošnjega leta. Longo je obljubil, da bo skušala Dežela po svojih močeh še naprej pomagati zlasti proizvodnim panogam v krizi in obenem zaščiti zaposlenostno raven, vendar bo to kaj težko.

Zlasti zaskrbljujoče je dejstvo, da bodo dežele s posebnim statusom, kakršna je ravno FJK, ob 400 milijard lir samo na zdravstvenem področju, kot je izrecno povedal

Odbornik Bruno Longo

ministrski predsednik Longu in predsedniku Dežele Turellu, ko sta se udeležila včerajšnje konference predstavnikov državne in deželnih uprav. Longo je pojasnil, da bo treba med drugim preurediti finančno politiko do krajevnih ustanov, saj bodo občine deležne nekoliko izdatnejših denarnih sredstev vzporedno z vnovčevanjem občinskega davka na hiše in zemljišča ICI. Na področju programiranja investicij pa bodo pristojni dejavniki strogo pazili, da se bodo predvideni roki spoštovali in da se bo tako preprečila brezkoristna imobilizacija sredstev.

Študijski center Nediža v Špetru praznuje letos 20-letnico svojega obstoja 18. benečanski kulturni dnevi v znamenju jubilejnega slavlja

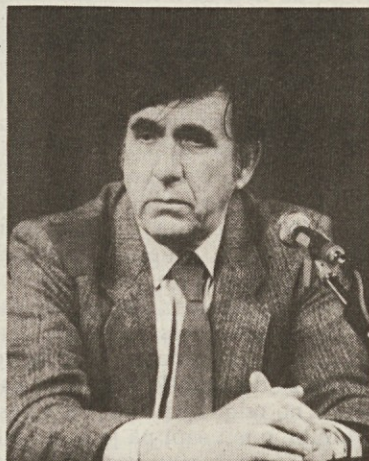
ŠPETER — Umetnostni in kulturni stiki med Slovenijo in Benečijo od 15. do 17. stoletja. To je tema letošnjih Benečanskih kulturnih dnevov, ki jih že 18. leto prireja Študijski center Nediža, ki letos praznuje svojo dvajsetletnico obstoja in delovanja.

Letošnji cikel bo posvečen arhitektu Valentinu Simonittiju, ki je bil eden od ustanoviteljev in stebrov »Nediže« in je prvi znanstveno raziskoval vprašanje kulturne povezanosti med Beneško Slovenijo in matično domovino.

Pri pobudi, ki sodi v okvir praznovanja ob 500-letnici cerkvice Sv. Kvirina, sodelujejo občine Špeter, Škofja loka, Tolmin in Idrija. Ob 20-letnici Študijskega centra Nediža so pripravili tudi srečanje na Klančiču v Špetru, kjer so se zbrali bivši in zdajšnji sodelavci te organizacije. V kulturnem sporedu je sodeloval pevski zbor Pod lipo, predsednik Petricig pa se je spomnil na preminule sodelavce, kot so Rino Marchig, Ezio in Carlo Tomasetig, Karel Šiško, Valentin Simonitti in Walter Zamparutti, ki so veliko prispevali k razvoju centra.

Pavla Patriciga smo vprašali za oceno ob dvajsetletnem delovanju študijskega centra.

»Razmišljanje o takšnem centru je nastalo sicer že nekaj let prej, ko smo spoznali, da je naša skupnost premalo poučena o stvarnos-

Pavel Petricig

ti Beneške Slovenije. Ne smemo namreč pozabiti, da dolgoletna fašistična in kasneje nacionalistična prisotnost je izkoreninila vse, kar je bilo slovenskega v naših krajih. O naši kulturi, o našem jeziku, o umetnosti in marsičem drugem nismo bili zadostno poučeni. Odtod skoraj življenjska potreba po znanju o nas samih. Začeli smo z delom Carla Podrecca »Slavia italiana«, ki smo ga ponatistnili, nadaljevali pa s serijo lekcij na Benečanskih kulturnih dnevih, na katerih so sodelovali tako italijanski kot slovenski strokovnjaki, zgodovinarji in sociologi.

Spoznali smo, da nam je zmanjkala tista kulturna izobrazba, ki jo običajno nudi šola. Zato smo se obrnili do mladih, do šoloobveznih otrok. Že po prvih preizkušnjah z narečnim natečajem Moja vas je bilo razvidno, da smo na pravi poti in zato smo na njej tudi nadaljevali. Podčrtal bi, da smo leta 1978 na poletni koloniji Mlada brieza zbrali kar 148 otrok, kar za naše razmere pomeni ogromno. Te in druge izkušnje so nam potrdile, da se je v naših ljudeh nekaj spremenilo. Spremenil se je odnos do slovenstva, do naše stvarnosti. Okrepila se je zavest v posamezniku. Zagnojili smo zemljo, iz katere so pogrnale izredno zanimive pobude, kot so Glasbena šola, pevski zbor Pod lipo, Društvo beneških umetnikov, Beneška galerija in kot zadnja Zavod za slovensko izobraževanje oz. dvojezični šolski center v Špetru. Ne smemo pa misliti, da je glavnina za nami. Kulturna obnova v Benečiji je še daleč, čeprav ne moremo mimo obletnice brez občutka optimizma.

»Mislim, da je napočil čas, da tudi v Benečiji združimo vse naše moči in skupno načrtujemo naš kulturni jutri. Osebnost se nagibam k ustanovitvi nekakšnega inštituta za kulturo, ki bi deloval kot koordinator in vzpodbujevalec.«

RUDI PAVŠIČ

Predlogov DSL nočejo obravnavati

TRST — Deželna svetovalca Demokratične stranke levice Renzo Travanut in Augusta De Piero Barbina seznanjata javnost s »protislovnim« ravnanjem predsednika 1. svetovalske komisije Lepreja. Ta je spodbudil deželni odbor, naj predloži lasten zakonski osnutek o voluntariatu in to kljub dejstvu, da že obstaja zakonski predlog o prostovoljstvu, ki ga je svetovalska skupina DSL predložila februarja letos in ki izpolnjuje vse pogoje za to, da ga deželni svet obravnava in odobri. »Že 28. maja 1992 smo spodbudili predsednika 1. komisije, naj ta predlog v smislu pravilnika vpiše na dnevni red dela komisije, a do tega ni prišlo,« pravi Travanut in Barbinova. Tako ravnanje Lepreja, ki mu je sledilo opozorilo deželnemu odboru, se svetovalcema ne zdi korektno do skupščine. Zaradi tega zahteva zdaj svetovalska skupina DSL vpis lastnega zakonskega predloga na dnevni red skupščin-skih del, seveda v želji, da bi se lahko razprava razvila »brez običajnih zaprtij, ki označujejo delovanje te večine, katere je Lepre tudi izraz.«

Začeli posodablјati mejni prehod Robič

ROBIČ — Mejni prehod Robič (Stupizza) se posodablja. Pred dnevi so predali namenu prvi del nove infrastrukture, ki bo prehodu zagotovila sodobnejši in bolj »mednarodni« pogled in ki odpira novo poglavje v sodelovanju med Tolminsko in Benečijo. Na slovesnosti so bili tudi slovenski ministri Marjan Kranjc, Igor Bavčar in Janez Janša. V modernizacijo prehoda so doslej vložili 200 milijonov tolarjev. Največji delež je prišel iz tolminskega Alpkomerca, ki je na Robiču odprl drugo prostocarinsko prodajalno, v načrtu pa ima še postavitev večjega prodajnega centra. Na Robiču so že uredili dovozne poti, parkirne prostore, nadstrešnice s kabinami za obmejne organe, tovarno tehcnico in gostišče. Postavili bodo še nov kontrolni objekt za delo carine, milice in špedicijskih služb, dokončali bodo objekt za tehtanje tovorov in postavili bencinske črpalke. Robič je še vedno bolj potniški kot blagovni mejni prehod. Leta 1990 je šlo skozenj 1,9 milijona oseb, do letošnjega septembra pa že okrog milijon. Glede tovarnega prometa dodajmo, da sedaj vozi pretežno les preko Robiča okoli 35 tovornjakov na dan. Na italijanski strani pa je, da zdaj uredi vse potrebno, da bo prehod postal res vzpodbujevalec gospodarskih in prijateljskih stikom med Gornjim Posočjem in Benečijo.

R. P.

Odvijala se bo 18. in 19. oktobra v botaničnem vrtu sežanskega parka Razstavo gob v Sežani odložili

SEŽANA — Razstavo svežih gob, ki bo tudi letos na pobudo Gobar-ske družine Sežana in ki je bila prvotno napovedana za nedeljo, 4. oktobra, ter za naslednji dan, so odložili za dva tedna: odvijala se bo v nedeljo, 18. oktobra, in v ponedeljek, 19. oktobra. Razstavo bodo uredili v botaničnem parku sežanskega vrta, če bo slabo vreme, pa v avli občinske skupščine. Gobe bodo nabrali tako na Sežanskem kakor tudi na postojnskem, cerkniškem in ribniškem območju in to v sodelovanju z drugimi gobarskimi družinami. V ponedeljek bo voden ogled razstave za šolarje.

Razstava stolov v Vidmu

VIDEM — Pooblaščenim upravitelj podjetja Promosedia, Alessandro Vittorio, in predsednik Trgovinske zbornice v Vidmu Gianni Bravo sta predstavila včeraj predstavnikom sredstev množičnega obveščanja 16. salon stolov (deseti v mednarodni izvedbi), ki ga bodo odprli pojutrišnjem, 3. oktobra, na videmskem razstavišču in bo trajal do srede (6. t. m.) zvečer.

Na površini 28.000 kvadratnih metrov bodo na ogled stoli vseh tipologij in za vsako rabo, fotelji vseh velikosti, pisarniške, kuhinjske in druge mize, sestavni deli za mize in stole ter opremna dopolnila. Gre za izdelke, ki so jih proizvedli pretežno v znamenitem furlanskem trikotu med Manzano, S. Giovannijem al Natisone in Cornom di Rosazzo, sicer pa tudi drugje v Italiji in na tujem.

Letošnji salon bo odprt samo za podjetnike (lansko leto jih je prišlo v Videm z vseh celin skoraj 9.000). Osrednjo prireditev bodo spremljale med drugim razstavi Top Ten in Imagine (z nagrajevanjem) ter razstava eksperimentalnih izdelkov studia Fitch, na sporedu pa bo (5. oktobra) tudi ustrezno tematsko zasedanje.

Za tretjo univerzo v Sloveniji

KOPER — Letos bo ostalo 4.000 slovenskih srednješolcev, ki so končali 4. razred, brez možnosti vpisa na višjo ali visoko šolo. To je seveda nesmisel, so ocenili na seji skupščinske komisije za pomorstvo, ki je obravnavala problematiko in razvoj visokega šolstva na Obali in v celoti podprla zastavljene načrte posebne delovne skupine. Glede na to, da so zamisel o nujnosti tretje slovenske univerze na Obali podprli tudi predstavniki nekaterih ministrstev, lahko trdimo, da je Slovenija res vse bližje svojemu tretjemu univerzitetnemu centru. Dr. Dragan Marušič, ki je eden glavnih pobudnikov zamisli o tretji univerzi na Obali, je poleg števila srednješolcev, ki bodo ostali brez vpisnega mesta, dodal še nekaj drugih razlogov. V Ljubljani je npr. stiska z namestitvijo študentov, na Obali teh težav ni, prej obratno - dijaški oz. študentski domovi so slabo zasedeni. Veliko študentov z Obale in Krasa hodi študirat v Trst. Hkrati je zagrebška oblast veliko bolj radodarna do hrvaške Istre, kjer že resno načrtujejo visokošolske ustanove - v Poreču in Umagu.

Tretji univerzitetni center bo tudi najbolj učinkovito in vsebinsko povezal Slovenijo s svojo - slovensko Istro. Dr. Dragan Marušič je prepričan, da Slovenija potrebuje celo več kot tri univerze. Na Japonskem imajo kar 800 univerz oziroma univerz podobnih institucij, Slovenija bi jih torej morala imeti 14. Kot je povedal dr. Pavle Zgaga z ministrstva za šolstvo in šport, so z ministrstva ta predlog podprli, ker ne gre za nepotrebno množenje (podvajanje) šolskih programov, ampak tako po programski kot tudi pedagoški plati vnaša novost v slovenski prostor, saj si v ministrstvu prizadevajo, da bi zagotovili več novih programov in več vpisnih mest.

V komisiji za pomorstvo so verjeli dosedanjim dognanjem, da bi bila lokacija univerze najprimernejša na Belvederu nad Izolo in da bo zaradi tega potrebno sprožiti ustrezne postopke za pridobitev lokacije. Danijel Božič pa je povedal, da ima šola še preveč ponudb za zaposlitev ustreznih profesorjev. Podobno podpora pa so člani komisije za pomorstvo dali tudi višji šoli za hotelirstvo. Če bi bila hotelirska šola v Izoli, to ne pomeni, da tudi na Gorenjskem in na Štajerskem ne bi mogli imeti oddelkov takšne višje šole, je še menil Danijel Božič.

BORIS ŠULIGOJ

Položaj italijanskega šolstva v hrvaški Istri

KOPER — Med prvimi koraki neodvisnega delegata italijanske narodnosti v poslanem zboru hrvaškega parlamenta Furia Radina je bila interpelacija o težavah manjšinskega šolstva v hrvaški Istri. Naslovil jo je predsedniku Sabora in preko njega ministrstvu za šolstvo, kulturo in šport. V njej opozarja na celovito problematiko, s katero so se ob začetku novega šolskega leta sredi septembra znova in še bolj boleče srečali v šolah italijanske skupnosti na Hrvaškem.

Poslanec Radin je javno vprašanje začel z opozorilom na nujnost ustrezne šolske zakonodaje oziroma spoštovanja sedaj veljavne, tako v skrb za pedagoške svetovalce v italijanskih šolskih ustanovah, dalje za vse večje materialne stroške, za spoštovanje zakonskih obveznosti pri financiranju in izdajanju šolskih učbenikov in skrb za učiteljski kader. Hrvaško ministrstvo za šolstvo, kulturo in šport mu je v odgovoru zapisalo, da za šole manjšin na ozemlju države velja obsto-

ječa zakonodaja o vzgoji in izobraževanju v jeziku narodnih skupnosti. Iz te izhajajo določila o zaposlenih in namensko financiranju. Hrvaška vsako leto iz proračunskega denarja zagotavlja delovanje šol italijanske manjšine, prispeva za učbenike in didaktične pripomočke. Država prav tako skrbi za plačilo razlike pri višjih cenah knjig reške založbe EDIT, kar je posledica njenih manjših naklad; tako da šolarji v italijanskih razredih nimajo večjih stroškov pri nakupu knjig kot njihovi hrvaški vrstniki.

V odgovoru resorno ministrstvo opozarja tudi na četrtinski delež, ki ga po dogovorjenem ključu prispeva Slovenija. Zaradi posebnosti izobraževanja v italijanskem jeziku prejemajo učitelji v teh šolah za desetino višje plače, tudi to je denar iz republiškega proračuna. O kadrih pa, da so zanje zadolžene obstoječe ustanove na Hrvaškem in v primeru potrebe, gre med drugimi zlasti za italijansko srednjo šolo v Bujah, ki jo je zapus-

tilo 11 učiteljev, tudi v Italiji in sicer preko osrednje manjšinske organizacije Unije Italijanov.

V interpelaciji parlamentu in preko njega resornemu ministrstvu je Furio Radin opozoril še na konkretna primera dveh srednjih šol z italijanskim učnim jezikom: puljske, ki ima zaradi podnajemniškega statusa težave pri obnovi in razmišlja tudi o morebitni preselitvi v eno zapuščenih vojašnic ali o novogradnji, ter reške srednji šoli, ki deluje v neprimernih prostorih. V odgovoru poslancu ministrstvo na to šolo pozablja, za puljsko pa napoveduje skorajšnji dogovor v sodelovanju s Pedagoško fakulteto.

Sicer pa se ob prebiranju odgovora na interpelacijo vsiljuje občutek, da je predstavljena šolska problematika bolj ali manj skupna hrvaškemu šolskemu sistemu in da morajo spriču razmer skupno usodo deliti vsi njegovi sestavni deli!

MIRJAM MUŽENIČ

Na zadnji precej razburkani seji občinske skupščine Repentabrski župan Pavel Colja je uradno napovedal svoj odstop

Dnevni red torkovega rednega zasedanja repentabskega občinskega sveta ni obetal nič pretresljivega. Napovedani so bili običajni sklepi upravnega značaja in pa knjigovodska revizija proračuna za tekoče leto, kot to nalagajo zakonska določila. Med običajnim uvodnim poročilom pa je župan Pavel Colja napovedal, da bo po javnih sestankih z občani in po usklajevalnem postopku v sklopu urbanistične komisije novi regulacijski načrt končno predložen občinskemu svetu. Takoj po odobritvi tega tako pomembnega občinskega instrumenta za načrtovanje teritorija, bo prišlo do kadrovskih sprememb v upravi, kar je seveda takoj sprožilo ugibanja in radovednost začudenih svetovalcev.

Na izrecno vprašanje svetovalca Lorenza Miliča, ki je želel pojasnilo, je župan dejansko najavil svoj odstop s krmila repentabske občinske uprave, do katerega bo prišlo v najkrajšem času. »Na županskem mestu sedim že skoraj 18 let in to je torej že moja četrta mandatna doba. Čeprav ni bilo pisnega dogovora v tem smislu, bom odločitev o odstopu formaliziral v zelo kratkem roku«. Torej več kot očitna napoved »abdikacije«, najresnejši kandidat za novega župana je sedanjí podžupan Aleksij Križman, ki si je kot tesen županov sodelavec v teh zadnjih letih nabral veliko izkušenj.

Na občinskem svetu je prišlo tudi do manjših prask, seveda besednega značaja, med upravo in opozicijo. Načelnik Slovenske skupnosti Milko Guštin je osporaval županovi izjavi, ki je bila pred dobrim mesecem objavljena v našem dnevniku, da večina zelo dobro sodeluje z opozicijo. Guštin je ugotovil, da so se ti odnosi nekoliko skvarili in navedel primer, da ni bila SSK sploh povabljen, da prispeva svoj doprinos pri izdelavi kriterijev in urbanistične namembnosti novega regulacijskega načrta. Županu je izročil protest v pisni obliki z ugotovitvijo, da se sprejema regulacijski načrt po ne-

utemeljenem desetletnem odlašanj in da ni SSK nihče vprašal za mnenje. »Odlaganje časovnih rokov, ki jih je postavila Dežela, ni opravičljivo in ker gre za zelo pomemben politični akt, morajo vse komponente občinskega sveta aktivno oblikovati urbanistično strategijo, ne le pasivno sprejemati predloge in sugestije načrtovalca«, je še dejal Guštin. Podžupan Križman je to odlaganje označil kot politično izbiro uprave, ki ni škodovala nikomur, saj je bil zaščitena javni interes krajanov. Župan Colja je označil Guštinovo kritiko za demagoški izpad, na katerega bo odgovoril tudi on v pisni obliki, v isti sapi pa je še dodal, da so na teritoriju vsak dan na preži »mešetarji«, ki bi takoj uresničili špekulantske interese, če bi sprostili obseg in koeficient zazidljivosti zemljišč.

Sicer pa je v občinskem svetu tekla beseda tudi o vsakodnevnih zadevah. Glede izrednega davka na nepremičnine ISI, Občina ne more prevzeti odgovornosti, da svetuje občanom zadržanje v zvezi s poravnavo davka na zazidljiva zemljišča. Na prošnjo posameznika pa lahko izda potrdilo, da je trenutno regulacijski načrt blokiran, in je (do odobritve novega urbanističnega projekta) nemogoča vsaka oblika gradbenih posegov tudi na sicer zazidljivih zemljiščih. Namig je torej več kot očitno...

Svetovalci so bili tudi seznanjeni, da je propadla pobuda, da bi učenci imeli na šoli enkrat tedensko tudi popoldanski pouk. Starši se s tem niso strinjali, obenem pa bi spremenjeni urnik onemogočil reden prevoz s šolabusom, ki so ga začasno rešili v povezavi z zgornjo občino. Združevanje raznih služb z občino Zgonik (lahko bi prišli v poštev tudi smetarska služba in šolska refekcija) bi lahko omogočilo racionalnejše delovanje ob nižjih stroških. Repentabska uprava bo vsekakor zaprosila osrednjo Hranilnico in posojilnico v Rimu za najem posojila v

Pavel Colja

višini 64 milijonov lir za nakup šolabusa z dvajsetimi sedeži. Kar zadeva načrtovano odlagališče za trde odpadke, je postopek zaenkrat zamrznjen, ker Dežela ni zagotovila potrebnega finansiranja, obstaja pa tudi problem pravilnika.

Najvažnejši upravni sklep je zadeval odobritev nekaterih sprememb občinskega proračuna za tekoče leto, ki jih je narekovala prilagoditev novim državnim predpisom, ne pa politična izbira. Država bo namreč znižala nakazilo Občini za 5 odstotkov. Precej nižji je donos davka INVIM, ukinjen je bil davek na pse. Tudi Občina je morala plačati 6 promil na blagajniški saldo, nižje dohodke so lahko uravnovesili z višjimi zneski nekaterih deželnih nakazil, z donosom davka ICIAP, s povišanjem davka za smetarsko službo in z državnim prispevkom za vojaške služnosti.

Na koncu zasedanja so bili svetovalci seznanjeni, da je v sklopu socialnega okraja tudi v repentabski občini na razpolago socialna delavka (z znanjem slovenščine) in sicer vsako sredo od 8. do 11. ure. Vsak občan se lahko obrne za pomoč in nasvet.

B. S.

Od 12. do 17. oktobra na Pomorski postaji Mednarodni simpozij o Sredozemskem morju

Od 12. do 17. oktobra bo na tržaški Pomorski postaji zasedala 33. plenarna skupščina mednarodne komisije za znanstveno raziskovanje Sredozemskega morja. Zbralo se bo 800 strokovnjakov, zasedanju pa bo predsedoval monaški princ Ranieri v svojstvu predsednika mednarodne komisije za znanstveno raziskovanje Sredozemlja.

Uvodno predavanje, ki bo posvečeno zaščitenim področjem Sredozemskega morja bo imel prof. Cognetti iz univerze v Pisi, na simpoziju pa bodo razpravljali o bioloških in geoloških vprašanjih Jadranskega morja.

Na Pomorski postaji se bo torej zbralo okrog 800 strokovnjakov iz vseh 19 držav članic te mednarodne komisije in številnih izvenevropskih držav (v prvi vrsti ZDA). Na osnovi kakih sto poročil in konferenc bodo razpravljali o tehnikah za obnovitev morskega okolja, o ogroženih rastlinah in ribjih vrstah, o dinamiki ribje populacije, o značilnostih morskih globin v Sredozemlju, o nedavnih napredkih v podmorskih tehnologijah, o onesnaževanju in prekomernem cvetenju morja ter o oceanografskih raziskavah v Črnem morju.

Kongres se bo odvijal pod pokroviteljstvom italijanske vlade preko Univerze za znanstveno in tehnološko raziskovanje, ministrstva za zunanje zadeve ter krajevnih uprav, kot so Dežela FJK, Občina in Pokrajina; za znanstveni del zasedanja pa bosta poskrbela Laboratorij za morsko biologijo in Tržaška univerza. Glavni sponzorji pobude so AGIP, ENEL, Vsedržavni svet za raziskave, Dežela FJK in tržaška univerza.

Predsednik organizacijskega odbora je prof. Antonio Brambati, ki odgovarja za Laboratorij za morsko biologijo v Trstu in je poleg tega italijanski podpredsednik mednarodne komisije za znanstveno raziskovanje Sredozemlja. Vzoredno s kongresom bo odprta razstava o znanstveni in športni instrumentaciji, razstavljene bodo

knjige, ki obravnavajo to problematiko, poleg tega pa bodo prireditelji poskrbeli tudi za razstavo slik in skulptur, ki so povezane z mediteranskim okoljem.

Važnost zasedanja je v znanstvenem raziskovanju Jadranskega in Sredozemskega morja. Da pa je bilo izbrano naše mesto ni naključje, saj je nekakšna stična točka med Zahodom in Vzhodom, s katerega je po velikih zgodovinskih spremembah, ki so spremenile politično sliko Evrope, v organizacijo vstopilo več držav. Kot zadnja se ji je pridružila Hrvaška, v Trstu pa bodo razpravljali o sedmih novih kandidaturah, ki so jih predložile Albanija, Avstrija, Bolgarija, Romunija, Rusija, Slovenija in Ukrajina.

Sicer pa je bilo na včerajšnji predstavitvi zasedanja, katerega so se udeležili tudi župan Staffieri, predsednik Pokrajine Crozzoli ter deželni odbornik Angeli, soglasno podčrtano, da je Trst postal mesto kongresov, od katerih ima vsestransko korist. S tem je bila tako ponovno podčrtana njegova znanstvena in mednarodna vloga v širšem okviru.

Tudi pri nas »Dan pešca«

V nedeljo, 4. oktobra, na praznik sv. Frančiška, bodo v vseh italijanskih mestih, kjer imajo svoj sedež Združenja pešcev, praznovali »Dan pešca« z raznimi manifestacijami športnega, kulturnega in umetniškega značaja.

»Dan pešca« bo proslavil tudi krajevni odbor za varnost in pravice pešcev, ki bo ob tej priložnosti orisal vsebino Evropske karte za pravice pešcev in prebivalstvo povabil, da bi podpisalo petico, s katero se bo Odbor obrnil na krajevne uprave, da bi rešile tukajšnje probleme. Podpise bodo zbirali v soboto, 3. in nedeljo 4. oktobra na Borznem trgu.

Samo Pahor spet prijavil župana sodnim oblastem

Samo Pahor je znova prijavil sodišču tržaškega župana Giulia Staffierija. Prijava se tokrat nanaša na ponedeljkovo sejo občinskega sveta, na kateri je župan - kot smo poročali - preprečil občinskemu svetovalcu stranke Slovenske skupnosti, da se spomni pokola v Ustijah v Vipavski dolini. Listarski prvak se je pri tem skliceval na člen št. 297 zakonskega besedila iz leta 1915 z utemeljitvijo, da bi lahko Pahor s svojim posegom motil javni red in celo sprožil incidente v sejni dvorani.

Pahor je prepričan, da je župan grobo kršil občinski pravilnik, ki mu ne daje pravice, da se izreče o vsebini komemoracij, tudi zato, ker je v preteklosti nekoč sam počastil spomin na neko bitko v Afriki. Župan lahko na osnovi pravilnika lahko ocenjuje le umestnost predložitve resolucij, zakon pa mu nalaga dolžnost, da je nepristranski in da ščiti svobodo izražanja, kar pa se na ponedeljkovi seji očitno ni zgodilo. Namesto, da bi ukrepal proti morebitnim motilcem občinske seje, je Staffieri predhodno posegel proti domnevni žrtvi teh izgrediv. Zaradi tega naj bi župan presegel svoja pooblastila in kršil ne samo občinski pravilnik, a tudi zakon in sama demokratična in ustavna načela italijanske republike, ki slonijo na svobodi izražanja.

Pahor v svoji prijavi prosi sodnika, naj tudi preveri, ali je Staffieri nezakonito ravnal, ker je hotel preprečiti komemoracijo nezaželenega zgodovinskega dogodka. Ali pa zato, ker je hotel preprečiti, da bi Pahor v svoji komemoraciji povedal tudi nekaj citatov v slovenskem jeziku. V tem primeru obstaja možnost, da je župan kršil tudi zakon št. 654 iz leta 1975, ki kaznuje etnično oziroma narodnostno nestrpnost.

V nedeljo v Barkovljah tradicionalna procesija

Tako kot že desetletja in desetletja bo tudi tokrat prvo nedeljo v oktobru v Barkovljah že tradicionalna procesija roženvenčne Matere božje, ki privabi vsako leto veliko domačih, pa tudi vernikov iz bližnje okolice, predvsem na noše, med temi tiste, ki jih s spoštovanjem nosijo prav učenci domače osnovne šole.

Praznovanje se bo začelo z mašo v domači cerkvi in s petjem. Procesija bo nato obšla barkovaljansko nabrežje do fontane in se nato vrnila v Barkovlje, kjer bo po maši tudi ofer.

Gre za praznovanje, s katerim se domači verniki spominjajo strašne kuge, ki je leta 1855 razsajala v Trstu in ki ni prizanesla niti bližnji okolici. Tedaj so se verniki obrnili v svojih molitvah na Mater božjo in kuga je v najkrajšem času ponehala.

Barkovljani upajo in želijo, da bo tudi letošnja roženvenčna procesija uspela ter da se je bo udeležilo tudi veliko narodnih noš. (nl)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO ZAPADLOSTJO

■ BTP so obveznice s koriščenjem 1. oktobra 1992 in zapadlostjo 1. oktobra 1995.

■ Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanski letni donos BTP znaša 10,78%, če bodo obveznice prodane po punjeni ceni.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 1. oktobra.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. septembrom; ob vplačilu (6. oktobra) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

■ Naknadne informacije nudijo banke.

Ubadal se je z vprašanjem, ali je slovenščina »tuj jezik« Pokrajinski svet sinoči zasedal kot da ne bi bilo upravne krize

Prva in glavna točka dnevnega reda sinočnje seje tržaškega pokrajinskega sveta je predvidevala izvolitev predsednika in novega odbora, namesto tega pa je skupščina razpravljala le o zapisnikih, o sestavi svetovalskih komisij in o tekočih zadevah. O politični debati, ki je bila vendarle napovedana in hkrati pričakovana, pa ni bilo ne duha ne sluha, tako da je skupščina znova zasedala, ne da bi sploh upoštevala formalnega odstopa predsednika in torej politične krize.

Vse skupaj žal že spominja na farso, ki v določeni meri samo krepi naraščajoče nezaupanje ljudi v stranke in v ta politični sistem. Dejstvo je, da so pogajanja za izvolitev nove pokrajinske uprave še na popolnoma slepem tiru in da se, če bo šlo tako naprej, pokrajina z naglimi koraki bliža razpustu skušnine in novi komisarski upravi. Rok za izvolitev pokrajinskega odbora nepreklicno zapade 22. oktobra, to se pravi točno dva meseca po odstopu predsednika Crozzolija.

Na sinočni seji je tekla v glavnem beseda le o tekočih upravnih

sklepih in o sestavi nekaterih komisij. Predsednik Crozzoli je na osnovi zakona, ki mu daje ta pooblastila, pred dnevi imenoval svetovalec DSL Nives Košuto v pokrajinsko komisijo za nadzorstvo nad deželno radiotelevizijsko službo. Gre za komisijo, ki jo je svojčas ustanovila angloameriška uprava in ki se trenutno ukvarja predvsem s slovenskim radiom Trst A in le obrobno z italijanskimi oddajami, ki so namenjene Italijanom v Istri. Crozzoli nam je povedal, da se mu je zdelo imenovanje slovenskega predstavnika v to komisijo umestno in pravilno. Nekateri načelniki skupin (predvsem republikanci) pa so kontestirali to imenovanje, češ da je šlo za politično darilo DSL za njen morebitni vstop v politično koalicijo. O tem so načelniki skupin razpravljali skoraj eno uro, predsednik pa je potrdil svoj sklep.

Pokrajinski svet je sinoči odobrila tudi zapisnike sej, kjer so posege svetovalcev Peterlina (SSK), Košutove (DSL), in Spetiča (SKP), ki so spregovorili v slovenščini, označeni kot posegi v tujem jeziku.

ku. Proti takemu nesprejemljivemu tolmačenju slovenskega jezika je nastopil svetovalec Spetič, ki je rekel, da je taka označba slovenščine žaljiva ne samo za predstavnike slovenske narodnosti, ampak za zdravo pamet, saj vsi dobro vedo, da je šlo za posege v slovenščini in ne v kakem tujem jeziku. Spetič je zato formalno zahteval, naj se za v zapisnik jasno zapiše, da je šlo za slovenščino in ne za tuj jezik. Predstavnik SSK Peterlin je ta dogodek uokviril v padec kulturnega nivoja, ki žal po njegovem označuje tudi pokrajinsko upravo.

Glavni tajnik je kasneje priznal, da je hotel sprva v zapisniku jasno omeniti slovenščino, na priporočilo nekega funkcionarja, ki se je zbal morebitne reakcije MSI, pa je napisal, da so Spetič, Peterlin in Košutova spregovorili v tujem jeziku. Tudi ta navidez nepomemben primer značilno priča, kakšno vzdušje vlada danes na Tržaškem, očitno ne samo v določenih političnih krogih, ampak tudi med navedenimi funkcionarji javnih uprav.

S. T.

Stranka se pripravlja na programsko konferenco DSL za novo strategijo v manjšinski politiki

Tudi slovenska manjšina bo morala prilagoditi svoj boj za narodnostne pravice novim časom in novim razmeram, saj v nasprotnem primeru močno tvega, da bo nazadovala, namesto da bi napredovala. Demokratska stranka levice je na ponedeljkovi seji pokrajinskega federalnega odbora, ki je bil v celoti posvečen slovenskemu vprašanju, začela razmišljanje ne samo o vlogi Slovencev v stranki, ampak na splošno o položaju ter o perspektivah naše manjšine. V DSL računajo, da bo to soočanje javno in čim bolj odprto, priložnost za razpravo in za izmenjavo mnenj pa bo tudi bližnja programska konferenca Occhettove stranke, ki bo skoraj neke vrste pokrajinski kongres.

Deželni svetovalec Miloš Budin je v uvodnem poročilu izhajal iz ugotovitve, da se je tudi za Slovence končalo določeno zgodovinsko obdobje in da sedaj prihajamo v novo, kar bo gotovo zahtevalo novo politično strategijo. Sprijazniti se moramo tudi z dejstvom, da z dosedanjjo strategijo nismo dosegli zastavljenih ciljev (npr. globalne zakonske zaščite), a smo nasprotno v nekaterih pogledih celo nazadovali, tako da smo danes v marsičem »skupnost v stiski«. Budin zato predlaga, da bi kazalo iskati novo vsebino predloga za zakonsko zaščito, ker dosedanja zahteva po globalnosti se žal ni obnesla v zahtevani oziroma zaželeni obliki. Zato ni nikjer rečeno, da potrebujemo (in zahtevamo) samo en zakon.

Poročevalec je izrazil tudi mnenje, da bi morala manjšina s svojo politiko na krajevnem nivoju prispevati k oblikovanju volilnih zavezništav ali kartelov demokratskih in naprednih list, ki jih bodo zahtevali novi volilni zakoni. To lahko naredimo že danes v izvoljenih telesih, da dosežemo večino vsaj pri posameznih ukrepih, ki zadevajo manjšino. Pogoji za uspešnost vseh teh akcij pa ostaja za Budina predvsem entonost v okviru političnih komponent, ki zastopajo našo skupnost. Marsikateri diskutant je Budinovo poročilo ocenil kot novost v politiki DSL do Slovencev.

Dva dni težav na carinarnah zaradi stavke

Danes in jutri bodo težave na carinarnah na Tržaškem kot sicer po vsej državi. Zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL so namreč za danes oklicali celodnevno stavko carinskih špediterjev, jutri pa bodo v okviru vsedrjavne stavke javnih uslužbencev prekrizali roke cariniki. Z današnjo stavko carinski špediterji nameravajo opozoriti na nevarnost izgube službe, ki jim množično grozi. Kot je znano, bodo s 1. januarjem 1993 odpadle carinske formalnosti pri prometu med državami Evropske gospodarske skupnosti, zaradi česar računajo, da bo okrog 9 tisoč carinskih uslužbencev v nevarnosti, da izgubijo službo.

Do zadnjega negotova obnova konvencije za službo spremljanja prizadetih otrok Proti klestenju na koži najšibkejših

Tržaška občinska uprava je včeraj v zadnjem hipu sprejela sklep o obnovi konvencije z obema specializiranimi zadrugama, ki skrbita za spremljanje telesno ali umsko prizadetih otrok in mladostnikov, kot tudi za nekatere socialno ogrožene otroke. Gre za zadrugo 2001 in za Zadrudni center, ki imata v oskrbi italijanske oziroma slovenske šolarje in ki opravljata izredno dragoceno delo v pomoč družinam prizadetih otrok in šolskim zavodom, ki jih le-ti obiskujejo. Prav tem zadrugam je torej do zadnjega grozilo, da svojega dela v letošnjem šolskem letu ne bodo mogle opravljati, saj je kazalo, da imajo občinski možje resne

pomislike nad obnovo te konvencije. Stara konvencija je zapadla prav včeraj in vse do 14. ure, ko je bil končno sprejet sklep o njeni obnovi, so bili člani zadrug seveda v veliki negotovosti.

Občinski svetovalec Demokratske zveze so spričo te negotovosti že navsezgodaj poslali županu in pristojnim odborikom Polettijevi in Seghezeju telegram z zahtevo po takojšnjem sklicanju komisij za skrbstvo in proračun, ki naj bi nujno obravnavali vprašanje obnove konvencije z zadrugama za spremljanje prizadetih mladostnikov in zelo verjetno krčenje izdatkov za to službo. Krčenje, za

katero se ogrevajo nekateri odborniki - opozarja svetovalec Demokratske zveze Anamarija Kalc - bi namreč dodatno prizadelo starše, ki so že itak obremenjeni s prizadetostjo svojih otrok, zato bo potrebno storiti vse, da ob novembrskem preverjanju občinskega proračuna ne pride do klestenja na koži teh družin.

Kot rečeno, je do sklepa o obnovi konvencije vendarle prišlo, čeprav komaj popoldne, kar pomeni, da je glede na dan prej vendarle prevladala treznost. Z ukinitvijo spremljevalske službe bi namreč prizadetim mladostnikom in njihovim družinam - posredno pa tudi vsej skupnosti - prizadeli

neizmerno škodo, ljudje, ki so pri tej službi zaposleni, pa bi seveda kar čez noč izgubili delo.

Zadrudni center skrbi s svojimi v tem trenutku petimi spremljevalci za spremljanje prizadetih otrok (starih od 3 do 20 let) v šoli in pri zunajšolskih dejavnostih - nam je povedala njegova ravnateljica Nevenka Pečar - sicer pa je delo centra zasnovano na tesnem sodelovanju s socialno službo Občine Trst in s slovensko socialno-psihološko-pedagoško službo, ki deluje v okviru tržaške Krajevne zdravstvene enote. Na šolah - tako državnih kot zasebnih - poteka delo spremljevalcev v dogovoru s šolskim skrbništvom in s posameznimi ravnatelji, pri pošolskih dejavnostih in pri rekreaciji pa spremljevalci že leta uspešno delujejo v okviru dijaškega doma Srečko Kosovel. Posebno poglavje - dodaja Nevenka Pečar - predstavlja poletna dejavnost, zlasti kolonije in poletni centri, letos pa je dobro uspel tudi prvi poskus samostojnega centra v Brojniči.

Pozno popoldne je na temo obnove konvencije z obema zadrugama za spremljanje prizadetih otrok in mladostnikov prišlo tudi tiskovno sporočilo Občine Trst, v katerem je rečeno, da se je občinski odbor pod županovim vodstvom sestal na »leteči« seji in jo v prvi vrsti posvetil vprašanju skrbstva. V tem okviru je sprejel sklep o obnovi konvencije, o kateri je beseda in osvojil predlog odbornice Polettijeve, po katerem naj bi prišli do potrebnih sredstev s krčenjem izdatkov pri drugih vrstah socialnega skrbstva. Odbor je zato Paolettijevo pooblastil, naj do marca prihodnje leto pripravi celovit projekt za bolj gospodarno uporabo razpoložljivih sredstev, da bi tako lahko nadomestili tisto, kar bo treba danes neizbežno - četrta začasno - krčiti.

Agenti so onespobili tolpo tatov in odkrili dragocenosti za 200 milijonov lir Stanovanjske miši v pasti policije

Novinarje, ki so se včeraj zbrali na tiskovni konferenci na tržaški kvesturi, da bi iz ust načelnika letkega oddelka Carla Lorita izvedeli za podrobnosti o sila uspešni policijski akciji proti tolpi domačih tatičev, je pričakala bogato »obložen« miza. Na desetih kvadratnih metrih orehovine so agenti dali na ogled nakit, denar in drogo, ki so jih zaplenili stanovanjskim mišim in razpečevalcem mamil. Mizo so prekrivale zlate dragocenosti: verižice, zapestnice, ogrlice, uhani, broške, prstani, zapestne in žepne ure. V sredini je v kolobarju »svetile« sveženj bankovcev po 100 in po 50 tisoč lir za skupno vrednost več kot 20 milijonov lir. Na skrajni desni je bilo prostora še za druge ukradene predmete: za fotografski aparat, dragocene škatle, obeske, vžigalnike, zlate kocke in zlate kovance. Skupna vrednost ukradenih predmetov presega 200 milijonov lir. Na mizi je bila razstavljena še droga: nekaj zavojčkov s heroinom, nekaj s hašišem; v bližini je stala lekarniška tehnična s svojimi miniutežmi, s katero so razpečevalci mamil pripravljali doze heroina.

Policijska akcija je trajala dobra dva meseca, je povedal Lorito. Policisti so jo izvedli po nalogu tržaškega kvestorja, ki ga je zaskrbel skokovit porast tatvin v stanovanjih v preteklih mesecih. Agenti so že pred nekaj časa odkrili tri »domače« laboratorije za pripravo mamil (v Ul. Tonello, v Ul. Soncini in v Ul. Machlig) in aretirali tri narkomane (Bolcicha, Bertocchija in De Cillisa), za katere so sumili, da so vpleteni tudi v kraje v stanovanjih in preprodaje ukradenih predmetov. »Fenomen« tatvin v stanovanjih je namreč tesno povezan s »fenomenom« razpečevanja mamil, saj si narkomani v mno-

gih primerih priskrbijo denar za mamilo prav s tatvinami in prekupčevanjem tuje lastnine.

Tisti prvi obsežni akciji, v kateri so policisti poleg že omenjene trojice prijavili sodnim oblastem še kakih 30 osumljencev, je v začetku tega tedna sledila druga. Policisti letkega oddelka so imeli že dalj časa na muhi nekaj svojih starih znancev, za katere so sumili, da so vpleteni v serijo tatvin v stanovanjih. Po vrsti preiskav, zasledovanj, opazovanj in prisluškovanj so v ponedeljek stopili v akcijo. Po nekajurnem opazovanju so vdrli v stanovanje v zadnjem nadstropju poslopja v Ul. Revoltella 32, v katerem živi 40-letni Mario Bertok. Med preiskavo so v stanovanju odkrili kakih 14 gramov heroina in 6 gramov hašiša. Takoj zatem so posegli v stanovanju 33-letnega Giulia Sommadossija v predzadnjem nadstropju istega poslopja. Pri njem so našli 6 gramov heroina, 5 gramov hašiša in dragocene predmete.

Medtem ko je ena izvidnica agentov preiskavala Sommadossijevo stanovanje, so drugi policisti na ulici pred vhodom v poslopje ustavili 28-letnega Piera Zucco, starega znanca policije. Med osebno preiskavo so pri njem odkrili vrsto predmetov, ki jih je bil Zucca pravkar ukradel in jih je nameraval izročiti Sommadossiju, da bi jih le-ta preprodal. Zucco so agenti takoj aretirali in odpeljali v zapor. Že v torek so mu na tržaškem kazenskem sodišču sodili po hitrem postopku in ga zaradi tatvine obsodili na poldrugo leto zapore.

V okviru iste akcije so agenti letkega oddelka izsledili še drugih šest ljudi in jih prijavili sodstvu; vse pod obtožbo kraje.

Vodja letkega oddelka Lorito je poudaril, da je policija zadala z zadnjo akcijo hud udarec stanovanjskim mišim, ki so bile preteklo poletje pravi strah in trepet predvsem starejših in zato šibkejših občanov. Po njegovem mnenju je šlo za pravcato organizirano kriminalno tolpo, ki je dobro poznala teritorij in tudi način prekupčevanja ukradenih dragocenosti. Pred ponedeljkovim vdorom policistov v njegovo stanovanje je Sommadossiju že uspešno preprodal večjo količino ukradenega blaga. Preostala, tista, ki je bila razstavljena na veliki mizi iz orehovine na tržaški kvesturi, je sedaj na razpolago zakonitim lastnikom. Do včeraj se je na kvesturi zgledalo že več okradencev, ki so v ukradenih predmetih prepoznali svoje dragocenosti (skupno za kakih 15 milijonov vrednosti). Ostali predmeti bodo od ponedeljka, 5. oktobra, dalje na ogled drugim lastnikom na letkečem oddelku tržaške kvesture, soba št. 43, in sicer od 9. do 18. ure.

Na sliki (foto Križmančič): šef letkega oddelka Lorito s sodelavci na tiskovni konferenci.

Vrtci v občini Devin-Nabrežina

Odborništvo za šolstvo Občine Devin-Nabrežina se je začelo včeraj pogajati s sindikati glede nove ureditve občinskih vrtcev. Problem, ki na tem področju obstaja že nekaj let, je v tem, da ima vsaka sekcija občinskih vrtcev dodeljeno le eno učno moč in da ni bilo možno niti v preteklosti nameščati druge učiteljice, da bi lahko zadostili prošnjam staršev po celodnevnem urniku. Zato je že pred leti občinska uprava sprožila zanimiv projekt, ki je s pomočjo animacijskih dejavnosti podaljšal urnik do 16. ure, obenem pa obogatil program didaktičnega dela in dopolnjeval jutranje delo vzgojiteljic. Vendar pa je ta oblika dela ostala na eksperimentalni ravni in jo je treba formalno urediti, kajti ni misliti, da bi občinska uprava v današnjem finančnem položaju zmogla kriti podvojitev učnega osebja. Tako ureditev bi bila možna le s podržavljanjem vrtcev, kar pa ni kratkoročna rešitev. Zato je občinska uprava predlagala predstavnikom sindikatov, da se ohrani občinski vrtec z eno učiteljico in da se za popoldanske ure ustanovi posebna služba animacijskih dejavnosti, ki deluje avtonomno glede na vrte. S svojim predlogom brani občinska uprava predvsem interese staršev, ki upravičeno želijo, da so vrtci odprti tudi v popoldanskih urah in da so učne vsebine didaktično kvalificirane.

Vera Tuta-Ban
odbornica za šolstvo
Občine Devin-Nabrežina

Karla Rudeža

se ga z ljubeznijo spominjajo
SVOJCI

Trst, 1. oktobra 1992

Praznovanje skupine slovenskih učiteljev Ob 40-letnici mature

Štiridesetletnica mature je častitljiva obletnica, ki jo gre primerno proslaviti. Tega mnenja so seveda bili tudi učitelji, ki so maturirali v Trstu leta 1952: prejšnji dni so se z nekaterimi bivšimi profesorji zbrali v slovenski gostilni na Kontovelu, kjer jih je med drugim posnel tudi naš Mario Magajna.

Obvestilo Občine Devin-Nabrežina

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da zaradi splošne stavke, v petek, 2. oktobra 1992, ne bodo zagotovljene vse občinske službe in storitve.

pismo uredništvu

O posegih na Krasu tržaška pokrajina ne more odločati sama

Na 6. strani PD iz dne 29.9.92 sem v članku »Pokrajina sama odloča o raznih posegih na Krasu« izsledil kar vrsto netočnosti, zaradi važnosti argumenta čutim torej dolžnost, da pojasnujem sledeče:

1. Že sam naslov je v bistvu prava netočnost, saj pokrajinska uprava res nima »sama« kaj odločati, še najmanj o posegih na Krasu, ki zadevajo deželni zakon št. 16. Resno tudi dvomim, da bi katerokoli tiskovno sporočilo pokrajinske uprave dalo kaj takega slutiti.

2. Predsednik KGS si sploh nikoli ni sanjal, da bi sestanek zapustil, tudi »iz protesta« ne. Sestanek resda ni bil »zelo prisrčen«, pa tudi ne bogve kaj »puntarski«. Telefonsko sem časnikarju enostavno povedal, da je bil sestanek v bistvu nepotreben, saj ni doprinesel ničesar novega, v glavnem po krivdi tržaške občine, ki ni doslej o programskem dogovoru za izredne posege na Krasu (15 milijard lir) še ničesar najavila, kjer še odločala.

3. Primorskemu dnevniku sem kot vedno na popolno razpolago, če bi slučajno nameraval naši javnosti kaj poročati o delovanju KGS, o kraškem parku, o 15. milijardah itd. seveda brez vsakršne vsiljivosti!

S spoštovanjem
Ivan Širca
Predsednik KGS

Danes slavi na Proseku

MARICA OD SLOVENCA

80 let. Prirčne čestitke in najlepše želje ji izrekajo

vsi njeni

Privokal je mali športnik

MATEJ

Tamari in Claudiu ob veselem dogodku čestitata

odbor ŠD Sokol
in SPD Igo Gruden

Novima profesoricama iz klavirja

VALENTINI BEORCHIA

in flavte

ERIKI BUZEČAN

ter njunima pedagoginjama prof. N. Merlak in prof. E. Slama iskreno čestita

Glasbena matica

čestitke

Danes praznuje 19. rojstni dan DEBORAH COLJA. Vse naj... naj... ji voščijo mama, tata, sestra in brat.

TKGalerija

GABRIJEL STUPICA
Pregledna razstava del na papirju

MARKO KRAVOS
Novi pridelek poezije

Tržaška knjigarna in TKGalerija vabita na otvoritveni dogodek nove sezone, ki bo danes, 1. oktobra 1992, ob 17.30 v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu.

Razstavo bo predstavila Tatjana Pregl, pesniško zbirko Obzorje in sled Tone Pavček. Iz nje bo bral Vladimir Jurc.

Ob sodelovanju muzeja Cekinov grad in Državne založbe Slovenije.

razstave

V galeriji Tržaške knjigarne bodo danes ob 17.30 odprli razstavo GABRIJELA STUPICE ter predstavili novo zbirko poezij MARKA KRAVOSA z naslovom »Obzorje in sled«. Na otvoritvi bo slikarja Gabrijela Stupico predstavila Tatjana Pregl, pesnika Marka Kravosa pa Tone Pavček.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava »Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja«.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah, Ul. Roma 20, je na ogled razstava slikarke M. GABRIELLE PELIZZON SEGALLA na temo "Amazzonia". Razstava bo na ogled do 3. oktobra.

V zborni dvorani in knjižnici pedagoške fakultete, Ul. Tigor 22 je na ogled do 15. novembra razstava starih zemljevidov Italije in sveta z naslovom "Imago mundi et Italie".

V galeriji Cartesius je še danes odprta razstava slikarke RENATE DE MATIA.

V občinski galeriji razstavlja slikar IRENEO RAVALICO. Razstava bo odprta še danes od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

V palači Costanzi je na ogled do 11. oktobra razstava 39 portretov tržaških žensk, predstavnic tukajšnje buržoazije, pod naslovom "Ženske in primadone, dve stoletji zgodovine in mestne kronike".

V gledališču Miela bodo jutri, 2. oktobra, ob 21. uri odprli razstavo o Beatle-sih z naslovom MEMORABILIA, na kateri bodo na ogled plošče, slike, letaki in razni predmeti, ki jih je zbral Guido Tofoleti.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bodo v soboto, 3. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarke LEONOR FINI. Razstava bo na ogled do 16. oktobra.

V Bridarjevi hiši v Devinu bodo v soboto, 3. oktobra, ob 18.30 odprli razstavo likovnih, keramičnih in grafičnih izdelkov. Razstava bo odprta do 16. oktobra s sledečim urnikom: ob delavnikih od 16. do 18. ure in ob praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

šolske vesti

Osnovna šola Marica Gregorič Stepančič pri Sv. Ani prireja za šolsko leto 1992/93 tečaj slovenskega jezika za odrasle. Potrebne informacije dobite na tel. št. 812214 ali 773411.

razne prireditve

SKD Barkovlje vabi na PRAZNIK KARAMELOV v nedeljo, 4. oktobra. Začetek ob 16. uri.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno še noše, v procesijo Rožnovenčne Matere božje, ki bo v nedeljo, 4. oktobra, po maši od 8. ure.

Slovenski kulturni klub (Ul. Donizetti 3) vabi v soboto, 3. oktobra, na letošnje prvo srečanje z besednim ustvarjalcem. Gost večera bo pesnik, pisatelj in režiser ŽARKO PETAN - avtor znanih radijskih, gledaliških in televizijskih iger, romanov, pravljic, pesmi... najbolj znani so njegovi aforizmi, trenutno pa režira kot gost prvo odsko postavitev Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Začetek točno ob 18.30.

Združenje prijateljev Podlonjerja prireja v Ljudskem domu II. izdajo Oktoberfesta 2., 3., 4., 9., 10. in 11. oktobra.

V ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri bo agronom dr. Marica Gregorič predaval o MOŠTU IN POLJŠČINAH. Srečanje prireja KD Rovte-Kolonovec na sedežu v Ul. Monte Sernio 27 v sodelovanju s Kmečko zvezo. Vabimo vse obdelovalce zemlje.

izleti

Zveza invalidov, Društvo slovenskih upokoencev in Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadrudnim centrom za socialno dejavnost prireajo petdnevni izlet v Salzburg in okolico od 12. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324, od 9. do 12. ure.

Cerkveni pevski zbor ob Sv. Ivana prireja v nedeljo, 4. oktobra, avtobusni izlet v Bovec in še kam. Na razpolago je še nekaj mest; za informacije tel. na št. 211192 ali 579035 v večernih urah.

Kulturno društvo in ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Šklednja organizirata v nedeljo, 4. oktobra, izlet v Režijo. Vabita člane in prijatelje, da se jima pridružijo. Informacije vsak dan od 12.30 do 14.30 na tel. št. 383495.

SKD Grad in Zadruga Ban organizirata v nedeljo, 4. oktobra, izlet v Kobard in okolico. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije in vpisovanje v trgovini jestvin A. Vidali, tel. 211387.

Sindikata upokoencev CGIL Devin-Nabrežina prireja v soboto, 24. oktobra, izlet v Čedad - Castelmonte. Za informacije telefonirajte na št. 200036 ali 200007.

kino

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 Nel continente nero, r. Marco Risi, i. Diego Abatantuono.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 II tagliaerbe, r. Stephen King.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 Morte di un matematico napoletano, r. Mario Martone, i. Carlo Cecchi.

NAZIONALE I - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 Basic instinct, r. Paul Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

NAZIONALE II - 15.45, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 Peter Pan, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 16.30, 18.15, 20.15, 22.15 Moglie a sorpresa, i. Steve Martin.

NAZIONALE IV - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 Indocina, i. C. Deneuve.

GRATTACIELO - 17.30, 19.45, 22.00 Batman, il ritorno, i. M. Keaton, M. Pfeiffer.

MIGNON - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 Basic instinct, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

EDEN - 15.30, 21.30 Le due bocche ingorde, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 I sonnambuli, r. Stephen King.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 Maledetto il giorno che t'ho incontrata, r. Carlo Verdone, i. Carlo Verdone, Margherita Buy.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 Toto l'heros, r. J. Van Dormael.

RADIO - 15.30, 21.30 Anal noster, porn., □□

razna obvestila

Primorsko dramsko gledališče - Nova Gorica - gledališka sezona 92/93. Rezervacije abonmajev za tržaške gledalce sprejema ZSKD v Trstu še danes, 1. oktobra. Informacije in prijave ob uradnih urah na tel. št. 635626.

Otroški pevski zbor Fran Venturini vabi na vajo, ki bo v soboto, 3. oktobra, ob 14.30 v Kulturnem centru Anton Ukmar Miro pri Domju.

V zamislih društva Vigred je ustanovitev mladinskega pevskega zbora, brez tvoje udeležbe to ne bo mogoče, zato te vabimo na prvo vajo-sestane v društvene prostore v četrtek, 8. oktobra, ob 17. uri.

Otroški zborček Vigred odvarja novo sezono in vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v društvenih prostorih v ponedeljek, 5. oktobra, ob 16. uri.

SKD Vigred prireja plesni tečaj. Za prijave tel. na št. 200865 od 15. do 16. ure ali 200679 od 20. do 21. ure od ponedeljka do petka.

Šinkai k. k. sporoča, da se prične tečaj joga na Optčinah v Rekreatoriju Campo Romano v ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri - v osnovni šoli v Saležu v sredo, 7. oktobra, ob 20. uri. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 327488.

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje angleščine, nemščine, slovenščine, kitare in računalništva. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za Stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) na Občini, tel. 6703111, od 9.00 do 11.30 do sobote, 10. oktobra 1992.

ŠD Mladina Resco - baletni odsek - obvešča, da se pričnejo treningi danes, 1. oktobra, v šolskih prostorih OŠ Albert Sirk v Križu. Za I. skupino ob 16. uri, za II. in III. skupino ob 17. uri. Sprejem novih gojenk in potrditve vpisa bo na mestu samem.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom - Danes, 1. oktobra, začetek rednih tečajev rekreativne telodvabe po ustaljenem urniku. Vpisovanje istočasno.

KRUT obvešča, da se začnejo v torek, 13., in v četrtek, 15. oktobra, tedenske plavalne ure v bazenu v Strunjanu. Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Cicerone 8/B, jutri, 2. oktobra, od 9. do 12. ure, tel. 360324.

Klub prijateljevstva in Slovenska Vincencijeva konferenca bosta praznovala god sv. Vincencija Pavelskega in začetek delovnega leta v torek, 6. oktobra, s sv. mašo in družabnostjo pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu, Ul. delle Doccie 34. Začetek ob 16. uri. Vabljeni člani in prijatelji.

ZSKD prireja ciklus plesnih delavnic Jesen skozi gib za otroke od 5. do 12. leta. Vodi koreograf Igor Jelen. Začetek v petek, 16. oktobra. Informacije in prijave do 9. oktobra pri ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635626, vsak dan, razen ob sobotah, ob uradnih urah.

ŠZ Bor sporoča, da se bo začela telodvaba za starejše rekreativke jutri, 2. oktobra, ob 17. uri.

Kontovelska župnija bo proslavila svojega farnega zavetnika sv. Hieronima s slovesno sv. mašo v nedeljo, 4. oktobra, ob 10. uri. Sledilo bo družabno srečanje v prostorih župnišča. Toplo vabljeni.

menjalnica

30. 9. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1100.—	
Nemška marka	815.—	
Francoski frank	230.—	
Holandski gulden	720.—	
Belgijski frank	38.—	
Funt sterling	2070.—	
Irski sterling	2150.—	
Danska krona	209.—	
Grška dramma	5,80	
Kanadski dolar	950.—	
Japonski jen	9,40	

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 1. oktobra 1992
TEREZIJA

Sonce vzide ob 6.03 in zatone ob 17.45 - Dolžina dneva 11.42 - Luna vzide ob 11.59 in zatone ob 20.46.

Jutri, PETEK, 2. oktobra 1992
BOGOMIR

PLIMOVANJE DANES: ob 5.01 najnižja -12 cm, ob 11.09 najvišja 36 cm, ob 18.18 najnižja -37 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,1 stopinje, zračni tlak 1016,1 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giuliano Staraci, Luca Del Piero, Michele Inchiosi, Angelica Vargiu, Michele Tomasulo.

UMRLI SO: 89-letna Rosa Sincovich, 86-letni Giuseppe Colarich, 56-letni Mario Bellulovich, 91-letna Ida Tirreni, 79-letna Licinia Sirotti, 70-letni Enrico Predonzan, 77-letni Guido Marchesi, 83-letni Edmondo Conti, 80-letna Albina Pecar, 95-letni Luigi Carciotti, 79-letna Elsa Sarchi Bardelli, 94-letni Luigi Sculin, 61-letna Bruna Muraro, 88-letna Maria Svetina, 81-letna Erminia de Mattia, 83-letna Giovanna Mischitz, 84-letna Lucia Fornasaro, 79-letna Maria Cappel, 71-letni Vincenzo Jannuzzi, 72-letni Giuseppe Birsa, 88-letni Renato de Leitenburg, 92-letna Maria Hlaca, 62-letni Arrigo Visentin.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 28. septembra, do nedelje, 4. oktobra 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija) (tel. 281256), Ul. Flavija 89 (Zavljje) (tel. 232253).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Combi 17 (tel. 302800).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

OSMICA je odprta v Borštu pri Zaharju. PRODRAM črno domače grozdje mešane sorte merlot, cabernet in refsok. Tel. na št. 228803 ali 228658.

AVTO glass 1000 coupé, letnik 64, rdeče barve, opravljen tehnični pregled, vedno v garaži, prodam zaradi neobnovitve voznškega dovoljenja. Tel. na št. 220363 v večernih urah.

PRODRAM pando 30, letnik 82, v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. (040) 251139.

VOLVO 740 turbo intercooler, v odličnem stanju, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, stereo, prodam. Tel. tajnica 827493, ob delavnikih 366633 - Vali.

PRODRAM kombi fiat ducato panorama v odličnem stanju, 9 sedežev, letnik 88, prevoženih 70.000 km. Telefonirati na št. 213791 v večernih urah.

PRODRAM A 112 abarth, letnik 82, v zelo dobrem stanju, 2.300.000 lir. Tel. na št. 417025 od 20.30 do 21.30.

PRODRAM audi 90, v odličnem stanju, letnik 86. Za informacije tel. na št. 229329.

PRODRAM avto alfa romeo 33 quadrifoglio verde, letnik 89, po ugodni ceni. Tel. na št. 943207 od 19.30 do 20.30.

PRODRAM renault 4, letnik '88. Telefonirati v večernih urah na št. 574807.

PRODAJAM kuhinjo v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. na št. 55353.

RESTAVRACIJA nujno išče izkušeno kuharico za pomoč v kuhinji. Tel. na št. 226294.

GOSPA srednjih let, z dolgoletno prakso pri delu z otroki in dojenčki, išče zaposlitev kot varuška otrok ali hišna pomočnica. Tel. na št. 212646.

RESNA gospa, srednjih let, z znanjem administrativnega in vsega domačega dela, išče zaposlitev. Tel. na št. (0481) 533960.

PRODRAM rastlino - figovec (Dendron) visoko 2 metra, primerno za lokal. Tel. na št. (0481) 33090.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Čedad 0432/730-314

Jasna Corrado Merlak jutri v gledališču Rossetti

Slovenska harfistka Jasna Corrado Merlak bo že drugič v dveh letih nastopila kot solistka v okviru prestižne jesenske simfonične sezone tržaškega gledališča »Giuseppe Verdi«. Potem ko je novembra 1990 izvajala »Koncert Timave«, ki ji ga je posvetil tržaški skladatelj Fabio Vidali, se bo jutri predstavila v gledališču Rossetti tržaški, v soboto pa v Športni palači videmski publiki z eno najbolj očarljivih stvaritev svetovne koncertne literature, to je dvojnim koncertom za flavto, harfo in orkester Wolfganga Amadeusa Mozarta.

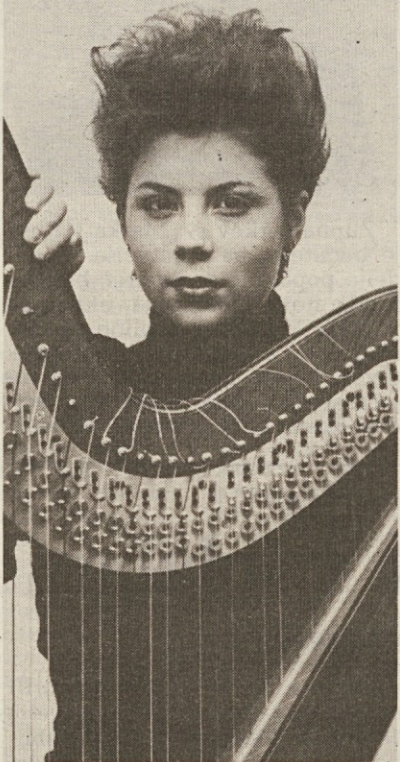
Jasna Corrado Merlak ima za sabo prestižno glasbeno kariero. Potem ko je že pri petnajstih letih zmagala na mednarodnem glasbenem tekmovanju v Parizu, se je njena poustvarjalna umetniška pot nenehno vzpenjala. Koncertirala je že na nešteti domači in tujih odrih in vseskozi žela občudovanje in navdušenje. Ob njej bo na jutrišnjem koncertu nastopil flavtist iz Firenc Mario Ancillotti, ki je nastopal kot prva flavta v orkestru italijanske radiotelevizije in ima za sabo veliko solističnih izkušenj, kot na primer na festivalih v Berlinu, Barceloni in Benetkah.

Orkester gledališča Verdi bo tokrat vodil madžarski dirigent Carl Milles, ki sodi po svoji formaciji in kulturi v dunajski oz. srednjeevropski glasbeni tok. Poleg Mozartove skladbe s solističnim nastopom Jasne Corrado Merlak bo vodil partituri, ki sta mu posebno blizu, to sta Smetanova simfonična

na pesnitev »Moldava« in Schumertova simfonija »Incompiuta«.

Jutrijšnji koncert bo tudi priložnost za predstavitev še neizvedene simfonije belgijskega skladatelja Luca Brewaeysa, zmagovalca lanskega Mednarodnega skladateljskega tekmovanja »Mesta Trsta«.

Ponovitev jutrišnjega koncerta bo, kot rečeno, v soboto v videmski športni palači »Primo Carne- ra«, saj se vsa letošnja jesenska simfonična sezona gledališča Verdi odvija na dveh tirih.

Jasna Corrado Merlak

sklad mitje čuka

piše jelka cvelbar

Še o potrebah in željah otrok

Če smo se že prejšnji teden posvetili razmisleku, kaj pravzaprav potrebujejo naši otroci, smo mogli ugotoviti, da se včasih dolgočasi- jo tudi otroci takih staršev, ki jim resnično skušajo vse nuditi, ker imajo možnost in so svojim otrokom dovolj blizu. Mogli pa smo tudi razmisliti o dejstvu, da je otrok resnično zadovoljen le takrat, ko se počuti varnega, da take mere, da ga niti spremenjena situacija ne vrže popolnoma iz tira. Otroci mora torej osvojiti svojo vlogo in dobiti občutek, da je tudi sam marsičesa sposoben.

Take občutke pa otrok lahko dobi, če mu vzgojitelji - predvsem starši in učitelji - zaupajo oziroma "vanj verjamejo".

Sicer pa se kaj rado zgodi, da se otrok spoznava samo skozi negativne pojave. Navajen je, da se nad njim zmrdujejo le zato, ker je nekaj napačnega storil ali počel. Ščasoma lahko pride do večjih otrokovih težav v obnašanju v šoli, v družbi in doma. Takrat moramo iskati terapevtsko pomoč. Kaj pa počne terapevt v takih primerih?

Z velikansko potrpežljivostjo mora na novo zgraditi to, kar je bilo porušeno. Natančno išče ob vsakem srečanju z otrokom način, kako bi mu dokazal, da ima tudi on, ki je o sebi zgradil tako negativno sliko, lastna pozitivna nagnjenja, sposobnosti in talent. Skratka terapevt išče način, kako bi v takem otroku povečal samozavest. Terapevt otroku pomaga, da sam odkrije, česa je sposoben - sam spozna: to pa znam narediti!

To pa pomeni, da ni dovolj, če starši otroku izkazujejo samo ljubezen - nedvomno je to zelo pomembno, toda še ni dovolj. Otroci mora občutiti varnost okolja, kljub temu, da tega pretresajo spremembe in dogodki. To pa hkrati pomeni, da starši ne smejo brez resnične potrebe obvarovati otroke vsake negativne situacije - pomembne je, da otrok doživi tudi negativne situacije, se jim postavi po robu, pri teh pa mora občutiti starše ob sebi z nasvetom, predvsem pa z zaupanjem. Preobremenjeni starši, ki nikoli nimajo časa otroku pustiti, da bi sam nekaj zahtevnejšega poskusil, ker bi pač trajalo preveč časa, prav gotovo niso vir občutka varnosti. Otroci sicer res lahko prenesejo obdobja, ki jih navdajajo z negotovostjo, vendar le v primeru, da gre le za kratek čas. Nekaj škode nastane iz tega, vendar le take, ki jo lahko popravimo. Pomembno pa je, da se starši zavedamo, ko so otroci "težavni", zakaj je do tega prišlo. Predvsem pa v teh primerih, ko vemo, zakaj so taki, ne nasedimo na splošno rešitev - kazen. Taka kazen bo otroku odvzela še zadnji občutek varnosti. Rešitev poiščimo drugje. Če je mati preobremenjena, naj poišče pravo pomoč. Končno mora razumeti, da mora poskrbeti tudi za samo sebe, ugoditi lastnim potrebam in ne le potrebam otrok. Tudi sama ima svoja lastna zanimanja, na katera je že morda pozabila in več ne ve, kaj je ugodje, kaj ji daje dober občutek, kaj pravzaprav sama želi. Največkrat pride do takih materinskih preob-

remenitev takrat, ko ima mati več majhnih otrok. Enostavno vse postane dolgočasno in kronično. Zato moramo poskrbeti za to, da bomo vse to preživeli ugodno in v takih obdobjih tudi nekaj privoščili lastnemu duševnemu zdravju. Tak nadpovprečni stres kaj kmalu lahko preraste v navado in celo v škodljivo navado. Vsem postane popolnoma samo po sebi razumljivo, da mora mati v takem obdobju pač skrbeti in misliti le na otroke. Temu pa je treba narediti konec.

Če si bo namreč mati v mejah razsodnosti znala nekaj privoščiti tudi v takih okoliščinah, bo to služilo tudi njenemu psihičnemu ravnesju in torej otrokom in družini. Nič več ne bo medlega nezadovoljstva, ampak le jasna hotenja. In že smo zopet pri tem, kaj pravzaprav otroci potrebujejo. Otroci potrebujejo jasno in razumljiva pravila igre. Vedeti morajo, kaj je ostalim članom družine prav, kaj še lahko prenašajo in česa ne marajo. Vse to pa je stvar doslednosti. Nedoslednost staršev je namreč prvi vzrok za to, da otroci izgubijo občutek za red in občutek varnosti. Nedoslednost lahko izvira iz matere, ki sicer ne dovoli otroku, da bi kaj jedel neposredno pred kosilom, ko pa prav ne more več in v posebno živčnih situacijah popušča, namesto da bi vztrajala pri začetnem pravilu. Tu pa se odpira že naslednje vprašanje: zakaj popušča? Morda zato, ker prenaša na otroka lastne potrebe in popustljivost do same sebe zaradi neizpolnjenih želja? Morda zato, ker se ne čuti dovolj varno? Dovolj upoštevano?

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
9.05 Nan.: Mancuso F.B.I.
10.05 Nad.: Dance Academy
11.25 Dok.: Un solo mondo
12.00 Variete: Unofortuna
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Film: Scarpetta rosse (dram., VB 1948, r. Powell-Pressburger, i. Moira Shearer)
16.15 Film: Il seme della violenza (dram., ZDA 1955, i. Glenn Ford)
17.55 V Parlamentu in vesti
18.10 Variete: Aspetta e ved... Rai (vodi E. Brigliadori)
18.40 Aktualno: Čas izbir
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
19.50 Vreme in dnevnik
20.25 Nogomet: Torino-Norrköping (pokal UEFA)
22.20 Nočni dnevnik
22.40 Glasba: Nočni rock
23.05 Dokumenti: Il rischio e l'obbedienza
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Rubrika opolnoči

RAI 2
6.50 Variete: Videocomic
7.00 Nanizanke in risanke
9.30 Rubrika: Verdissimo
9.50 Film: Hatschepouh (fant., Nem. 1980)
11.25 Nanizanka: Lassie
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Gospodarstvo in vreme
13.45 Aktualno: 100 ključev za Evropo
13.50 Nadaljevanki: La clinica della Foresta Nera, 14.40 Santa Barbara
15.25 Film: Un uomo chiamato Charro (western, ZDA 1969, i. E. Presley)
17.05 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
17.20 Iz Parlamenta in vesti
17.30 Nan.: Un caso per due
18.35 Športne vesti
18.45 Nanizanka: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Uno, due, tre... RAI (vodijo B. Dei Rossi, Giancarlo Magalli, Renato Zero)
23.15 Dnevnik in vreme
23.35 Concerto inedito
0.35 Il cappello sulle 23
1.20 Film: Resurrection (dram., ZDA 1980)

RAI 3
7.00 Sat News, pregled tiska
11.05 Televideo
11.35 Tečaj angleščine ZDA
12.00 Kratke vesti iz Milana
12.10 Krožek ob dvanajstih
13.30 Izobr. odd.: Dottore in...
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 Drobci jazz
14.45 Dok.: Body matters
15.15 Dok. DSE: Šola se posodablja
15.45 Samo za šport: IP v trilateralu, 16.05 rubrike o rugbyju, 16.25 Di mano in mano, 16.45 biljard
17.20 Športna rubrika: Derby
17.30 Nanizanka: I mostri
17.55 Dok. oddaja: Reka
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Risanke: BlobCartoon
20.05 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Film: Baby Boom (kom., ZDA 1987, r. Charles Shyer, i. Diane Keaton)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Aktualno: Milano Italia
23.40 Posebnosti TG 3
0.30 Dnevnik in vreme
0.55 Filmske novosti
1.05 Film: Splendor e miserie di Madame Royale

TV Slovenija 1
10.30 Spored za otroke: Kovška pravljica (r. Marjan Frankovič), 10.50 Norčije v živalskem vrtu
11.00 Šolska TV: Lev N. Tolstoj, 11.30 učne težave našega šolarja
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH, 30.9.92, (pon.)
12.55 Video strani
14.55 Napovednik
15.00 Športna sreda (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Spored za otroke: nad. Priča, 17.40 Živ žav
18.30 Svetovalno izobraževalna oddaja: Že veste
19.10 Risanke
19.20 Napovedik
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.05 Žarišče
20.35 Košnikova gostilna
21.40 Tednik
22.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
22.55 Poslovna borza
23.05 Napovednik
23.10 Sova, vmes nanizanki
Dragi John in Gabrielov ogenj
0.20 Video strani

TV Koper
16.00 TV novice - Oresedici
16.05 Otroški spored: Čarobna svetilka
17.00 Dok.: Sodobna umetnost
17.30 Dok. film: Mladi pevci iz Turrite
18.00 Slovenska kronika, Studio 2
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.30 Nadaljevanka: Ryan
19.55 Nan.: Crime Story
20.45 Aktualna tema: Meridiani
21.25 Eurogol
21.55 Vsedanes - TV dnevnik
22.05 Glasbena oddaja: Juke box (vodi Alex Bini)

TV Slovenija 2
16.45 Sova (pon.), vmes nan. Radio FM in Gabrielov ogenj
18.00 Regionalni programi - Slovenska kronika
19.00 Videolestvica
19.30 TV dnevnik BIH
20.00 Nanizanka: Gozdarska hiše Falkenau
20.30 EP v košarki
22.00 Umetniški večer, vmes portret Andreja Hienega in gled. predstava MGL Izgubljeni sin

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Simon iz Ruta; 8.55 Slovenska lahka glasba; 9.30 Pesmi nove dobe: New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Odprta knjiga: Most na Drini (r. Marko Sosič, 4. del); 11.45 Kantavtorji in šansonjeji; 12.00 V deželi čarobne palice; 12.20 Potpuri; 12.40 MePZ Oton Zupančič iz Štandreža; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon Kogoju ob stoletnici rojstva; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Blues; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled domačega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17.; 18.30 Varnostna kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Črna podoknica; 23.05 Literarni nohtur: Pesmi; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val - Na rešet: 8.45 Informacije; 9.00 Pesem tedna; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Hit; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.50 Astrološki kotichek; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Turneje; 9.35 Glasbene želje po telefonu; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.45 Glasbene novice in recenzije z Angelom Baiguero; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.35 Boutique Gallus vam praelaga; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Single tedna; 17.32 Zgodovina rocka; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Čas je za jazz; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matinea; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 The story of...; 21.00 Radio ga ga.

CANALE 5
6.30 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Webster
9.05 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
Nan.: I Jefferson
11.45 Variete: Ore 12
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI (vodi E. Bonaccorti)
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (vodi Marta Flavi)
16.00 Otroški variete: vmes risanke in kviz
18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Film: Io sto con gli ippopotami (kom., r. Joe Bugner, i. Bud Spencer, Terence Hill)
22.45 Nan.: I Robinson
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.30 Striscia la notizia
2.00 Nočni spored

RETE 4
8.30 TG 4 vesti
8.55 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 9.20 Strega per amore
9.45 Nadaljevanka: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines
11.30 Aktualno: A casa nostra
13.00 Nadaljevanka: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
14.00 Nad.: Sentieri, 14.20 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 La storia di Amanda, 16.25 Celeste, 17.00 Febbre d'amore, nato TG 4 vesti
17.45 Aktualno: Lui lei l'altro
18.15 Kviz: La cena è servita
19.00 TG 4 vesti
19.25 Rubrika o lepoti
19.30 Nadaljevanka: Gloria
20.30 Film: Harry, ti presento Sally (kom., ZDA 1989, r. Bob Reiner, i. Meg Ryan)
22.30 Film: Io, mamma e tu (vodi Corrado Tedeschi)
23.15 TG 4 vesti
23.30 Nanizanke: Murphy Brown, Avvocati a Los Angeles, Lou Grant, vmes (23.55) horoskop

ITALIA 1
6.30 Pregled tiska
6.40 Otroški variete, aktualnosti in risanke
9.15 Nanizanke: Baby Sitter, 9.45 La casa nella prateria, 10.55 Hazzard, 12.15 La donna bionica, 13.15 I vicini di casa
13.45 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
16.00 Variete: Unomama
16.05 Nan.: Troppo forte
16.35 Variete: E' pericoloso sport
16.55 Glasba: Twin Clips
17.25 Nan.: Agli ordini papà
17.55 Nogomet: Ujest-Parma (za pokal pokalov)
19.30 Odprti Studio
19.40 Studio sport in vreme
19.45 Varieteja: Benny Hill Show, 19.55 Karaoke
20.30 Film: Terrore in città (dram., ZDA, i. Chuck Norris)
22.30 Film: Se tutt va bene siamo rovinati (kom., It. 1983, r. S. Martini, i. Gigi Sammarchi, Andrea Roncati)
0.30 Odprti studio
0.40 Pregled tiska
0.50 Studio sport

ODEON
13.00 Risanke
14.30 TV film: Il terrore del West (kom., i. Don Knotts, A. Godfrey)
15.30 Nadaljevanka: Viviana
16.15 Film: Non ti pago! (kom., It. 1943, r. C.L. Bragaglia, i. E. De Filippo, Paolo Stoppa)
18.00 Nadaljevanka: Veronica (i. Veronica Castro)
19.30 Risanke: He Man
20.00 Nan.: Laverne & Shirley
20.30 Film: Psicossissimo (kom., It. 1961, r. Steno, i. Raimondo Vianello, Ugo Tognazzi)
22.45 Aktualna oddaja: Odeon Regione

TMC
8.30 Nanizanki: Batman, 9.00 Truck Driver
10.00 Rubrika: Ženska TV
10.45 Nan.: Doris Day Show
12.15 Variete: Kosilo z Vilmo
13.00 TMC News in šport
14.00 Film: Missione segreta (vojni, ZDA 1945, r. Mer-vin LeRoy, i. Van Johnson, Spencer Tracy)
16.25 Variete: Amici mostri
17.25 Rubrika: Ženska TV
19.15 Aktualno: Dietro lo specchio (vodi Ivo Mej)

ODEON
19.30 Variete: SPQM News (vodi Enrico Montesano)
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Specchio delle mie brame (vodita G. Magalli, Clarissa Burt)
22.30 TV film: L.B.J. - I primi anni (biog., ZDA 1986, r. Peter Werner, i. Randy Quaid, Morgan Brittany)
0.15 Vesti: TMC News
0.35 Film: L'esca (dram., ZDA 1973, r. Leonard Horn, i. Donna Mills)
2.00 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
11.00 Telefriuli non stop
15.30 Fantasilandia
16.55 Kratke vesti
17.00 Starlandia
18.00 Nan.: I giorni di Brian
19.00 Večerne vesti
19.30 Nan.: Giovani ribelli
20.00 Dok.: Zgodovina ZDA
20.30 Nad.: I ragazzi di via Panisperna (zadnji del)
22.15 Ene rastlina na dan
22.30 Nočne vesti
23.15 Rubrika: Belo & Črno

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Najbrž Morra namesto Gentileja, ki zaradi tega napada KD Občinski svet naj bi danes rešil problem drugega svetovalca PSDI

Kot je župan napovedal na koncu ponedeljkeve seje, se bo občinski svet v Gorici ponovno sestel danes ob 9. uri. Dnevni red bo v bistvu isti kot v ponedeljek, ko so odobrili eno samo točko in sicer odstop socialdemokratskega svetovalca Vincenza Esposito. Prav zapletena vprašanja okrog njegove nadomestitve bodo prva, ki jih bodo morali danes razrešiti občinski svetovalci. Kot smo poročali, je namreč prvi neizvoljeni na listi PSDI dr. Luciano Gentile, ki pa kot podpredsednik in torej pravni zastopnik družbe SDAG (v kateri je z večinskim deležem sodružna občina) ne more biti hkrati tudi občinski svetovalec. Ta ugotovitve temelji na dokaj nedvoumni zakonskih predpisih in takega mnenja je, kot kaže, velika večina občinskih svetovalcev. Najbolj verjetna rešitev je torej, da občinski svet Gentilejeve izvolitve ne bo potrdil in bo preskočil kar na naslednjega na kandidadni listi PSDI, tj. na zdravnika Amedea Morro. Dr. Morra je sicer predsednik nadzornega sveta občinskega doma za ostarele, kar spet povzroča vprašanja o legitimnosti, korektnosti ali vsaj politični oportunisti združevanja te funkcije in svetovalskega mandata, vendar se zdi, da v tem primeru prevladuje mnenje, da zakon te dvojne funkcije ne prepoveduje.

To je torej najbolj verjetna rešitev zapletenega problema, ki je v ponedeljek izzval dolgo razpravo in nekaj vroče krvi. Najbolj razburjen je seveda neposredno prizadeti dr. Luciano Gentile, ki krivi KD, da ga je pustila na cedilu, medtem ko je v preteklosti v enakem primeru zagovarjala svojega svetovalca Ma-

ria Leardijsa, ki je bil prav tako hkrati podpredsednik SDAG. Po drugi strani se KD, ki se je v tem mandatu že dvakrat "opekla" s podobnimi zadevami in je sodišče nato razveljavilo izvolitev njenih svetovalcev Ape in Damiana, sklicuje na nedvoumne zakonske predpise in pravi, da če je bila v preteklosti storjena napaka, ni to razlog, da bi jo sedaj ponavljali. Liberalna svetovalka Franca Graniti Majo pa s tem v zvezi polemizira, da ima očitno Gentile »samovoljno pojmovanje legalnosti«, ki da se ne ujema z njenim.

Po drugi strani pa tudi sam Gentile ne kaže nobene namena, da bi se odpovedal podpredsedništvu mestu pri SDAG (morda zaradi večje odškodnine, ki jo tam prejema, se je zbadljivo spraševal marsikdo na ponedeljkovi seji občinskega sveta), čeprav bi rad bil zakonom navkljub tudi občinski svetovalec. V neuradnih razgovorih je celo zagrozil, da, če večinski partnerji ne bodo podprli te njegove "pravice", bo PSDI vzela v pretres možnost izstopa njenega odbornika Rodolfa Ziberne iz občinske uprave. Grožnja je v teh za večino gotovo nelahkih časih ostra, najbrž pa je prav zato ne gre jemati prav dobesedno. Socialdemokrati namreč doživljajo tudi sami precej huda notranja razhajanja: le v ponedeljek je njihov tretji svetovalec Baiocchi napovedal, da zapuša stranko in bo odslej v občinskem svetu kot neodvisen, pa tudi sam Esposito nenadni odstop je najbrž znak nesoglasij v stranki. Zaradi tega opazovalci pričakujejo, da se bo pač moral Gentile sprijazniti s stvarnostjo in prepustiti mesto v občinskem svetu naslednjemu.

Lepa kulturna in verska slovesnost v Rupih Nova okna v cerkvi

Daroval jih je slikar Andrej Kosič

Župna cerkev sv. Marka v Rupih je bogatejša in prijetnejša. V nedeljo popoldne so namreč blagoslovili nova poslikana okna, ki vnašajo v prostor toplino in domačnost. Za olepšanje in obogatitev cerkve je poskrbel v Rupih rojeni goriški slikar, akvarelist Andrej Kosič, ki je pripravil osnutek,

medtem ko je okna izdelal steklarski mojster Ciril Stojko iz Ajdovščine, vgradilo pa jih je podjetje Tabaj iz Štandreža.

Krajani so se v nedeljo v lepem številu zbrali na slovesnosti ob blagoslovu, ki ga je opravil škofov vikar za Slovence dr. Oskar Simčič in nato prisluhnili še kulturnemu sporedu, nastopu otroškega in mešanega pevskega zbora Rupa/Peč. Poleg domačinov so se slovesnosti udeležili tudi številni gosti in pa v drugih krajih živeči Rupenci.

Profesor Marko Vuk je po krajši predstavitvi arhitekturnih značilnosti cerkvice, za katero se domneva, da je nastala na prelomu petnajstega v šestnajsto stoletje, o čemer naj bi pričal tudi kamniti portal v izrazito gotskem stilu, in po krajšem zgodovinskem opisu (prej je bila podružnična cerkev, od leta 1947 pa je sedež samostojne župnije Rupa/Peč) obrazložil simboliko treh poslikanih oken, dveh na glavni ladji in okna na južni strani prezbiterja.

Na oknu na levi strani glavne ladje so uprizorjeni eharistični simboli, na desnem božje ljudstvo in hrepenenje po Bogu, okno v južni steni prezbiterja pa je poslikano z motivi, ki nekako ponazarjajo človekovo fizično in duševno blagostanje, mir, domačnost.

Naj omenimo še, da se je nedeljske slovesnosti udeležil tudi slikar Andrej Kosič, ki so se mu predstavniki župnijske skupnosti ob tej priložnosti posebej zahvalili.

(Na sliki - nastop otroškega pevskega zbora - foto Klemše).

Odobril jo je goriški občinski odbor na torkovem zasedanju

Podražitev prevoza otrok s šolabusi

Slovenski učenci iz mesta še ne vedo, ali bo občina tudi njim zagotovila prevoz

Javna služba za prevoz učencev v šole bo sicer z nekajtedensko zamudo glede na začetek šolskega leta začela v Gorici delovati v ponedeljek, 5. oktobra. Tako je na torkovem zasedanju sklenil občinski odbor, ki je obenem odločil, da bodo prevoz otrok letos dali v zakup zasebnemu podjetju Petruz iz Romanse. Novost je v zamenjavi podjetja, saj je to službo imel lani v zakupu drug zasebnik. Uporabnike pa bo gotovo bolj zanimala druga novost in sicer skoraj 50-odstotna podražitev službe, ki jo je prav tako odobril občinski odbor v torek: prevoz bo letos stal 10 tisoč lir mesečno, medtem ko je do lani stal 6.500 lir. Četudi je v odstotkih podražitev občutna, pa je absolutna vrednost stroška še vedno znosna. Možen je tudi celoletni abonma, ki velja 80 tisoč lir.

S tem v zvezi naj povemo, da na didaktičnem ravnateljstvu za slovenske šole v Ul. Brolo še vedno čakajo, kaj bo občina odgovorila na vlogo za razširitev službe tudi v korist otrok iz mesta. Šolabusi so namreč doslej zagotavljali le prevoz iz predmetnih območij. Upoštevajoč, da so v goriški občini ostale le še tri slovenske šole in da šolo v Ul. Brolo

obiskujejo tudi učenci iz južnega dela mesta, bi bilo logično in pravilno, da bi tudi njim zagotovili prevoz, saj je za mnoge med njimi pot do šole daljša kot pa za vrstnike iz predmetnih predelov.

Občinski odbor se je ukvarjal tudi z drugim vprašanjem s področja prevoza in je vzel v pretres načrt za sanacijo uprave mestnih avtobusnih prevozov, ki naj bi ga v kratkem sprejel občinski svet.

Nadalje so odborniki odobrili strošek za restavriranje slike svetih Hilarija in Tacijana iz grajske zbirke, ki jo je neznan vandal poškodoval v začetku leta. Župan Tuzzi je na seji tudi uradno sporočil, da so rajonski sveti izvolili deset predstavnikov, ki bodo skupaj z občinskim svetom volili državljanovega pravobranilca.

Drevi bodo odprli letošnji deželni sejem Flash moda

Na razstavišču ob ločniškem mostu bodo drevi, ob 18.30 odprli 7. sejem mode. Na prireditvi sodeluje okrog 150 razstavljalcev, ki predstavljajo nad 500 blagovnih znamk.

Prireditve, ki bo tudi v prihodnje ostala osrednja in pravzaprav edina tovrstna prireditve v Furlaniji Julijski krajini, kakor sta na predstavitvi v Vidmu zagotovili predsednik Goriške trgovinske zbornice dr. E. Bevilacqua in predsednik deželne ustanove za razvoj obrtništva Faleschini, omenjena ustanova je namreč soorganizator sejma, bo trajala do 5. oktobra.

Dogajanje na sejmu bo v glavnem v popoldanskem in večernem času, popestrili pa ga bodo nastopi znanih pevcev, novinarjev in nasploh medijskih osebnosti in seveda modni defileji.

Po napovedih naj bi se današnje otvoritvene slovesnosti udeležil vladni podtajnik, poslanec Giulio Camber.

La Rete svetuje Brancatiju naj se zares umakne iz politike

Deželni odbornik Brancati, je v svojstvu odgovornega v resorju za zdravstvo in še prej za socialno skrbstvo naredil kar nekaj stvari in to mu velja vsekakor priznati. Še dolgo pa se bo o njem govorilo kot o odborniku, ki je v razmeroma kratkem razdobju temeljito menjal svoje poglede glede organizacije javnih bolnišnic na Goriškem. Dobršen del zaslug, če bomo v prihodnjih desetletjih imeli dve polovični ali nikoli dokončani bolnišnici na Goriškem že zdaj pripisujemo njemu. Del zaslug pa je treba vsekakor prepustiti tudi vladnim strankam, ki pa, kot kaže, zaradi tega si niso pridobile večjega konsenza. Nasprotno.

Dr. Mario Brancati pa pred odhodom v pokoj — nedavno tega je namreč napovedal, da ne bo več kandidiral za deželo — obljublja tudi nekakšno protitež, seveda, zmeraj na področju zdravstva, klestenju, ki ga je opravila vlada. S samoprispevkom sto tisoč lir, naj bi si vsi občani v FJK zagotovili, tudi v prihodnje, brezplačno zdravniško in specialistično oskrbo.

Bolj kakor ta predlog, o katerem bo najbrž še veliko razprave pa je "presenetila" odbornikova izjava, da zapuša deželno vlado (seveda ob koncu mandata).

Na to izjavo je včeraj, zelo kritično in polemično odgovorilo gibanje La rete, ki zadevo predstavlja v pravi luči.

V tiskovnem poročilu "La rete" ugotavlja, da dr. Brancati podcenjuje inteligenco občanov, ko skuša to svojo odločitev prikazati kot nekakšno korajžno dejanje. Resnica je precej drugačna: Brancati zaključuje svoj tretji mandat in po internih pravilih stranke, ki ji pripada (KD) je to skrajna meja za opravljanje neke, oziroma iste funkcije. Torej je sestop "s stolčka na Deželi" pravzaprav nujen.

Vendar, pojasnjuje "La Rete", dr. Brancati ne odhaja v zaslužni pokoj, kar bi se mu po tolikih letih trdega dela tudi prileglo, marveč ima že pripravljeno mesto po meri. Zamenjal bo dosedanjega predsednika Goriške hranilnice dr. Antonia Tripanija, tudi ta prihaja iz vrst KD, ki je tudi opravil podobno kariero.

Ob tem La rete opozarja da predstavlja prav primer Brancati tipičen primer določenega načina izvajanja politike, ki pa ga je potek dogodkov po svetu in posebej v Italiji dokončno spodnesel.

In končno La rete svetuje odborniku Brancatiju, naj si vendarle privoši zaslužni pokoj, saj je za skupnost že storil veliko.

Tiskovno poročilo gibanja La rete je podpisal koordinacijski odbor.

Kdaj obnovitev smerokazov?

Pokrajinska odbornica za promet Marilisa Bombi je že pred meseci pri pristojnih službah in podjetjih posredovala, da bi poskrbeli za zamenjavo dosedanjih smerokazov, ki imajo še zmeraj oznako države, ki je ni več, z novimi, ki bodo italijanske in tuje avtomobiliste usmerjali v Slovenijo.

Te dni je odbornica Bombijeva pristojne oblasti in urade vnovič opozorila na potrebo da se znaki vendarle zamenjajo.

Tako izhaja iz krajšega poročila pokrajinske uprave, ki dodaja, da je pred časom tudi Prefektura naredila primerne ukrepe ter povabila občine, pokrajinsko upravo, državno podjetje ANAS in družbo Autovie Venete, da poskrbijo za prilagoditev smerokazov novi stvarnosti.

Doslej je kot se zdi, edino le goriška občina in to že pred meseci, poskrbela za nove smerokaze, opaziti je bilo nekaj zasebnih pobud, v kratkem pa je pričakovati obsežnejše spremembe.

razne prireditve

Goriška knjižnica Franceta Bevka in Literarni klub v Novi Gorici vabita danes na literarno - glasbeno srečanje s pisateljem Andrejem Morovičem in alternativnim glasbenikom Bratkom Bibičem. Srečanje bo jutri, ob 19. uri v prostorih v ulici Gradnikove brigade 25.

razna obvestila

Družba se dobi danes, 1. oktobra ob 19.30 na Placuti.

KD Kras Dol-Poljane pripravlja plesni tečaj. Sestanek interesentov bo v šoli v Dolu danes, 1. oktobra, ob 19.30.

Sekcija VZPI-ANPI Jamlje/Dol priredi v nedeljo, 18. oktobra ob 15. uri tradicionalni Partizanski piknik v Jamljah, pri Marjotu Pahorju. Prijave, do vključno 12. oktobra sprejemajo Ettore Moro, Mario Crosselli in Karlo Kobal. Sekcija vabi vse, ki se nameravajo piknika udeležiti, da se čimprej prijavijo.

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič v Gorici, ul. Montesanto 84 - tel. 533495 sporoča, da sprejemajo prijave za šolsko leto 1992/93 in nudijo informacije vsak delavnik od 10. do 14. ure razen ob sobotah.

ZSKD sporoča, da njen urad posluje po običajnem urniku: ponedeljek in četrtek 8.00-14.00 in 16.00-18.00, torek, sredo in petek 8.00-15.30.

Društvo slovenskih upokojevcov za Goriško obvešča člane in članice, da se začne telovadba za upokojece danes, 1. oktobra ob 14.45 v telovadnici Kulturnega doma. Vabljeni!

kino

Gorica

VITTORIA 20.15-22.00 »Americani«. Igrata Al Pacino in Jack Lemmon. Zmagovalec na Festivalu v Benetkah z najboljšim igralcem (J. Lemmon).

CORSO 17.30-22.00 »Basic instinct«.

VERDI 17.30-22.00 »Batman, il ritorno«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro - dr. Alesani, Trg. De Amicis 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute - dr. Fabris - ul. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici, ob 10.20 Maria Zoff, vdova Calligaris iz splošne bolnišnice v Škocjan ob Soči.

Min. gov. 4/9253

contoDonna

Ena Ženska,
en
avtomobil
Y 10

in eno
potovanje
v
Egipt

OD 10. SEPTEMBRA
DO 5. OKTOBRA 1992
BOŠ LAHKO
ZADELA
POTOVANJE
V EGIPT;
ČE ŽE IMAŠ
TEKOČI RAČUN
CONTODONNA
EN AVTOMOBIL Y 10
BO MORDA TVOJ.

CASSA DI RISPARMIO
DI GORIZIA

Assitalia

GLAVNA AGENCIJA - GORICA

V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH SO NA OGLED NA POSEBEN ANALITIČNO-INFORMATIVNIH POLAR POJASNILA O VISINI OBRESTI, O CENAH STORITEV IN O POGOJI POSLOVANJA.

Razstava Janeza Pirnata v ljubljanski Mestni galeriji

Svojstven umetnostni izraz poln igrivosti in poetičnosti

JIRI BEZLAJ

Te dni praznuje kipar Janez Pirnat svojo šestdesetletnico. Ob tej priložnosti je pripravil razstavo slik na kamnitih ploščah v ljubljanski Mestni galeriji.

Pred nekaj manj kot tridesetimi leti je Janez Pirnat pritegnil pozornost kritike in občinstva s ciklusom kamnitih skulptur. V njih se je kazalo avtorjevo zanimanje za arhitekturo in posebna ljubezen do zgodovinskih slogov in kiparstva preteklih dob. Skrajno stilizirane ženske figure v narodnih nošah so delovale kot osamosvojeni arhitektonski elementi, kot stebri, ki se jim kapitel spremeni v ploskovito nakazan obraz in kanelure v gube draperije. Ob njih se nehote domislamo v stebre ujetih figur z gotskih portalov ali pa kariatid, ki včasih zamenjajo stebre grških templjev. Kasneje so še večkrat vrne k temu motivu, a na drug način. Želja po lirčnosti in igrivosti prevlada nad strogostjo togih, skoraj geometrijskih oblik začetnih del. Od tu dalje je videti, kot da ga razvoj modernega kiparstva in njegovi tokovi komaj še zanimajo. Ustvari si lasten umetnostni izraz, neodvisen od sočasnih iskanj in prizadevanj drugih avtorjev. Zaradi ljubke poetičnosti in nezapletenosti svojega sporočila, so njegovi kipi izjemno priljubljeni tudi pri najširšem občinstvu.

Pirnat je nagnjen k eklekticismu, ki je v večji ali manjši meri opazen prav v vseh obdobjih njegovega ustvarjanja. Črpa tako iz egiptovske in mezopotamske umetnosti kot iz klasičnega indijskega kiparstva ali celo, kot mali skulpturici iz rdečkastega portugalskega marmorja iz leta 1983, iz polinezijske umetnostne zakladnice. Vedno pa ga pritegne ta dovršena estetika in pretanjenost - v egiptovski umetnosti ne monumentalna sila blokovnega kiparstva stare države, temveč bolj dovršena lepota in eleganca izdelkov Ehnatonove dobe, v indijski tradiciji ne erotična vitalnost zgodnje budistične skulpture, temveč manieristična ljubkost, ki jo kažejo kipi s templja v Kajurahu. Pri iskanju vplivov kajpak ne moremo prezreti njegovega profesorja na akademiji, Franciška Smerduja, ki mu je soroden v svojem liričnem razpoloženju, niti velikega Meštrovića, katerega pompozni heroizem je včasih začutili v nekaterih Pirnatovih reliefih, deloma pa tudi v ciklusu narodnih noš. Vsi raznorodni viri, iz katerih si je kipar zgradil svojo lastno oblikovalsko maniro, imajo nekaj skupnega. Gre za posebno spoštljiv odnos do kiparskega gradiva - do kamna. Prav tenak posluh za naravo kamna, mojstrsko obvladovanje zakonitosti obdelave in občutljivo menjavanje obdelanih in neobdelanih površin in različnih faktur pa je tisto, kar -

Janez Pirnat: Visoka pesem, plošča I. 1988

poleg emocionalnega naboja - povzdiguje Pirnatove kipe nad raven zgolj dopadljivih izdelkov.

Celo pri svojih slikarskih poizkusih, ki so ta hip razstavljeni v Mestni galeriji, se ne odpove svojemu ljubljensmu materialu. Natanko kamnite plošče nepravilnih oblik s še opaznimi krožnimi sledovi kamnoseških žag na površini slika erotične prizore. Barvo uporablja skrajno zadržano, kot je običajno za kiparja, a kljub monokromatičnosti se mestoma poigrava s slikovitimi efekti. Bledost kamna, ki proseva skozi tanke nanose barve, ustvarja podobne učinke, kot jih lahko nudijo postarane, nekoliko obledele freske, in s tem še poudari številne aluzije na renesančne mojstre stenskega slikarstva.

Ker so plošče poslikane na obeh straneh, jih ni bilo mogoče razstaviti na za slike običajen način, to je na steni. Arhitekt, ki je postavljaj razstavo, je rešil problem tako, da jih je vpel v varjeno železno konstrukcijo, ki izredno učinkovito poseže v prostor galerije in deluje že prav kot minimalistična skulptura in s svojo neverjetno sugestivnostjo nemara celo nekoliko zasenči prepričljivost slik, ki naj bi jim služila le za postament. Nasprotje med starinsko patino slikarji in izrazito aktualno prostorsko organiziranostjo konstrukcije, ki jih nosi, ustvarja možnosti številnih novih interpretacij, ki pa jih avtor ni imel v mislih.

glosa

jože pirjevec

Troje portretov ob robu kongresa

Vsako srečanje, na katerem sodeluje veliko ljudi, je po svojem zanimiv spektakel, saj vsakdo od udeležencev prinaša s seboj svojo življenjsko izkušnjo, svoje probleme, svojo zgodbo. Kongres, ki smo ga pravkar končali na tržaški univerzi, in na katerem je tekla razprava o kulturni integraciji v novi Evropi, je bil v tem smislu posebno dražljiv, saj so na njem sodelovali ljudje iz šestnajstih držav in različnih profesionalnih profilov: literati, zgodovinarji, sociologi, filologi, dramaturgi, politiki. Kot eden od organizatorjev kongresa, sem bil seveda stalno v pogovoru z njimi, toliko bolj, ker so večinoma stari prijatelji. Naj za današnjo gloslo izrišem tri portrete in obnovim nekaj pogovorov, ki sem jih razvil ob robu kongresa.

Viktor Novikov je umetniški vodja gledališča v Peterburgu. Spoznala sva se, ko smo navezali stike med našo in njihovo gledališko hišo, in začeli načrtovati gostovanje v bivši Sovjetski zvezi. Novikov je ruski Žid, obdarjen z zvrhano mero iskrive inteligence in človeške toplote, kateri se preprosto ni mogoče odtegniti. Ta razgledani in po svoji osnovni naravnosti ekstroverzni človek, živi danes v globoki stiski: z ene strani kot intelektualca, izgnan iz tople grede, v kateri je stari režim čuval ljudi njegove vrste, z druge pa kot član skupnosti, ki je iz neznanih in temnih vzrokov, prisotnih v kolektivni psihi, izpostavljena strastnemu sovraštvu. Antisemitizem se je namreč na vso moč razpasel v Rusiji, ker, da parafraziram pesnika, "nekoga pač moraš sovražiti". Viktor pa je preveč pameten človek, da bi tožil za starim režimom, čeprav je v njem bolje živel kot v novem. V ponazoritev situacije mi je povedal, da je imel v gledališču na razpolago poseben telefon s samo štirimi števkami. Takšen telefon so imeli vsi ljudje na položajih v Leningradu. Služil je za komunikacije med njimi in za reševanje sprotnih potreb in problemov (predvsem privatnih), kar je pač močno olajšalo življenje nomenklature. »Sedaj,« je re-

kel, »je telefon še tu, a nikogar ni, ki bi lahko priskočil na pomoč.« Seveda so bili na višjih ravneh še drugi in bolj ekskluzivni telefoni, ki so postali simbol novega razreda, katerega osnovna skrb je bila, kako ostati na oblasti. Samo v Sovjetski zvezi, je bil mogoče stavek, kakor ga je slišal Viktor iz ust nekega visokega partijskega funkcionarja, ki je po predstavi na sprejemu popil preveč vodke: »Če ljudstvo ni zadovoljno z našo vlado, ga bomo zamenjali.«

Jerzy Borejsza je moj prijatelj že dvajset let. Spoznala sva se, ker sva se oba zanimala za sorodne zgodovinske teme in sva v stalnem, čeprav ne pogostem stiku. Pri Jerzyju mi je včasih njegova ironija, ki jo blaži nenavadna pozornost in smisel za medčloveške odnose. Pred nekaj meseci je bil imenovan za direktorja poljskega kulturnega centra v Parizu, kamor se je umaknil, da se odtegne morečemu vzdušju, ki vlada danes v Varšavi. Kot laik je tudi on potisnjen v nadvse neprijeten položaj, saj danes na Poljskem ne moreš biti dober državljani, če nisi tudi goreč katoličan, in če svoje vere ne izkazuješ čimbolj javno. Za proslavo dvestoletnice prve poljske ustave je ambasad v Parizu organizirala kar 15 maš, katerih naj bi se seveda udeležil ves diplomatski zbor. »Ko sem v dvorani polni ljudi, rekel, da k mašam ne bom hodil, bi bilo mogoče slišati, kakoleti muha.«

Ivo Fangeš je v samem vrhu hrvaške intelektualne elite, ne samo zaradi svojega dela na polju literarne kritike, temveč tudi zaradi svojih internacionalnih zvez in ugleda. Pogovor z njim ni nikoli brezpomemben, pa tudi nikoli resnobno učenjaški, saj Frangeš, kar stresa iz svoje zakladnice anekdote, spomine, besedne igre vseh vrst. V današnjem, od vojne zaznamovanem Zagrebu, se človek njegovega tipa ne more počutiti prav dobro. Posredno mi je to povedal, ko je dejal, da se kar oddahne, ko pride v Slovenijo: »Še trava je pri vas bolj zelena.«

G. Stupica in M. Kravos v TK Galeriji

V TK Galeriji bo danes, ob 17.30 prva razstava v novi, deseti sezoni, ki ni več namenjena samo prikazom likovne umetnosti, temveč bo ponudila tudi priložnosti za spoznavanje pesništva. Tako bo že današnja prireditev združevala slikarski in pesniški izraz. Prvi del bo prikaz risb, temper in grafik pred dvema letoma umrlega slikarja Gabrijela Stupice, ki je pred natanko desetimi leti odprl razstavno dejavnost TK Galerije (umetnika bo predstavila Tatjana Pregl), drugi del pa bo predstavitev nove pesniške zbirke Obzorje in sled tržaškega pesnika Marka Kravosa, ki ga po predstavi Tone Pavček, njegova dela pa bral Vladimir Jurc.

Gabrijel Stupica: Črna nevesta

Zanimanje za zgodovino Južnih Slovanov

Ko je bila še trdna socialistična država, je bila Jugoslavija zanimiva kot laboratorij za iskanje novih možnih poti v socializem. Po krizi samoupravnega socializma in razpadu federativne države je v ospredju pozornosti sredstev množičnega obveščanja predvsem zaradi vojnih grozot. A tudi v tem primeru kot laboratorij, sicer negativen, travmatičnega neresenjanja napetosti, ki so se nakopičile v štiridesetih in več letih socialistične vladavine.

Italijanska revija »Storia e dossier«, ki jo soureža znani francoski zgodovinar Jacques Le Goff, je januarja letos posvetila svoj »dossier« koreninam krvave jugoslovanske krize, v svoji septembrski številki pa odaljeni preteklosti (od prihoda Slovanov na Balkan do obdobja Habsburškega cesarstva) narodov nekdanje Jugoslavije. To pozornost revija namenja nekdanji Jugoslaviji v prepričanju, da je zgodovina Balkana - tudi mimo tragedije današnjih dni - bistvena sestavina evropske zgodovine.

»Dossier« sta uredila Marina Rossi in Jože Pirjevec (ki je med drugim prispeval tudi esej o kmečkih uporih), sodelovali pa vidni italijanski in slovenski zgo-

dovinarji. Raznim esejem je priložen tudi seznam pomembnih datumov od VI. stoletja do leta 1526, vzporedno s tem pa seznam najpomembnejših dogodkov v svetovnem merilu v istem časovnem razdobju.

Iz revije Storia e dossier: Ciril in Metod (rokopis iz XII. stoletja)

Ob dvestoletnici rojstva skladatelja Gioacchina Rossinija Maša kot umetniška tvarina

LUISA ANTONI

Letos proslavljamo dvestoletnico rojstva velikega italijanskega skladatelja Gioacchina Rossinija, avtorja kar 38 opernih del. Med številnimi koncerti, ki so mu letos posvečeni na vseh koncih in krajih, bo v ponedeljek veličasten in pomemben koncert tudi v štivanski cerkvi. Ob tej priložnosti bodo izvajali Rossinijevo Petite Messe Solennelle, pri kateri bo nastopil tudi pevski zbor J. Gallus, ki ga vodi Stojan Kuret.

Maša je zelo važen del naše kulturne dediščine. Konec 1 tisočletja se je njena struktura ustalila v formo, ki jo poznamo danes. Sestavljata jo dva obreda: Proprium Missae in Ordinarium Missae; le-ta vsebuje pet nespremenljivih tekstov skozi vso liturgično leto. Nasprotno predstavlja Proprium besedila, ki se menjujejo glede na posamezne praznike. Po baročnem obdobju je maša, ki je bila do tedaj zelo važen element vokalne liturgije, postala vse bolj posvetsnega značaja in se spremenila v izrazito umetniško tvarino.

Take vrste je Petite Messe solennelle, ki je nastala pod peresom Gioacchina Rossinija. Dokončana je bila leta 1863 v verziji za štiri soliste, mali zbor, dva klavirja in harmonij, izdana pa je bila leta 1869 v Parizu. Za avtorja je pomenila zelo intimno delo, tako da so se prve izvedbe pri grofici Louise Pillet-Will, 24. aprila 1865, udeležili samo prijatelji.

Petite Messe je sestavljena iz sedemnajstih delov. Uglasbena besedila so deli Ordinariuma: Kyrie eleison, Gloria, Credo, Benedictus in Sanctus (ki predstavlja v tem primeru celoto, kar opravičuje dodatek moteta O salutaris hostia) ter Agnus Dei. Trodelni Kyrie eleison, ki je prvi sestavni del Ordinarium-a Missae, se začne z ritmično klavirsko sekcijo premikajočih se oktav, ob kateri je Rossini nato dodal štiri sole. Drugi del, Christe

eleyson, je v strogo kontrapunktističnem stilu samo v izvedbi glasov. Tretja sekcija pa je zopet Kyrie eleyson.

Začetek Glorie postavi v ospredje barvni odnos klavirja in harmonija, ki ga nato zbor dopolni. Temu veličastnemu uvodu sledi dolga pavza, po kateri oktave klavirja vodijo v postopen začetek štirih glasov. Gratiag agimus je tercet alt, tenorja in basa, ki se razvija ob klavirski spremljavi po ritmu barkarole. Iz Domine deus kjer ima melodija svoj izraz v tenorskem glasu, nas klavirska coda pelje h Qui tollis, duet ženskih glasov, v katerem lahko zasledimo spomin na Rossinijev operni stil. Quoniam je napisan za bas solo, Cum sancto spiritu pa zaključuje Glorio v dvojni fugi, za izvedbo katere je potreben zelo kvaliteten zbor.

* Začetni del Credo ima kot navodilo »Allegro cristiano«, ki ga izvajajo zbor, soli in klavir. Crucifixus, ki predstavlja drugo sekcijo Credo, pa izraža aktualnost Rossinija: sopran razvija zelo modulirano melodijo, spremljava klavirja pa nas v ponavljanju sinkop in v harmoničnih odnosih spominja na svet bluesa. Naslednji del Et resurrexit za sole in zbor izrazil barvne možnosti odnosa glasov in instrumentov. Et vitam venturi saeculi, Amen za sole in zbor zaključuje Credo z veličastno fugo.

Značilen je Prelude religieux za klavir, ki nas uvede v zelo intimno občutje in obenem predstavlja Rossinijev stik z Bachom v preteklosti in s Franckom v bodočnosti. Sledi kratek solo harmonijuma, ki »more« antiqno pripravi vokalno intonacijo Sanctusa za same glasove.

Agnus Dei je zaključek maše. Po polglasnem klavirskem uvodu nas alt približa Bellinijevemu vokalnemu svetu, kateremu odgovorijo soli in nato zbor.

V Petite Messe solennelle Rossini ponudi sebe in svoje zmogljivosti glasbi in Bogu, kateremu je tudi kompozicija posvečena. Kot pravi Paolo Isotta v hipotetičnem posnemanju Palestrine, Bacha, Beethovna in Liszta, se ta Maša najbolj razlikuje od Rossinijevega stila, vendar predstavlja najbolj osebno delo in njegovo mojstrovino.

Italijani uspešni v sinočnih povratnih srečanjih prvega kola v treh evropskih nogometnih pokalih

Danes še Torino ter Parma Slovinci so končali svojo pot

POKAL PRVAKOV
SCT OLIMPIJA - MILAN 0:3 (0:1)
STRELCI: Massaro v 31', Rijkaard v 48', Tassotti v 84'.
SCT OLIMPIJA: Simeunović, Podgajski, Englaro, Djuranovč, Hadžialagić, Vrabac, Protega, Milinović, Ubavič (v 71' Želko), Valentinčič, Topič.
MILAN: Rossi, Tassotti, Maldini, Donadoni, Nava, Baresi, Evani (v 46' Eranio), Rijkaard, Boban, Gullit (v 61' Simone), Massaro.
SODNIK: Ulrick (ČSFR); GLEDALCEV: 12 tisoč; OPOMIN: Eranio.

LJUBLJANA — Ljubljancani so po pričakovanju končali svojo pot v evropskih pokalih, vendar so se sinoči proti neprimernemu močnejšemu nasprotniku (spomnimo se samo, koliko Berlusconi troši za nakupe najboljših igralcev, ki jih nudi tržišče) dobro držali, imeli so tudi dve zreli priložnosti za zadetek, poleg tega pa bi se z večjo prisebnostjo vratarja Simeunovića lahko izognili dvema goloma Gullita in soigralcev.

Tekmo je zelo motil gost dež, ki se je vžil že uro pred pričetkom samega srečanja. Navkljub nekaterim napovedim je bilo razpoloženje na tribunah in na igrišču prijateljsko, Bobana pa so iz Hrvatske prišli pozdravit sorodniki in številni znanci.

Začetek je bil v znamenju Milanovih igralcev, ki so si ustvarili tri priložnosti za gol, dve z Maldinijem in eno z Massarom. Za zadetek je poskrbel Massaro, ki je zaključil akcijo, katero je začel Tassotti, nadaljeval Donadoni in »izpilik« Maldini s podajo v kazenski prostor. Olimpija ni štedila z močmi in je poskusila tudi nekaj prodorov, vendar ni delala prevelikih preglavic gostom.

V 2. polčasu je vstop Evanija, ki je zamenjal Erania, nekoliko bolj poživil igro Milana in po samih 3 minutah je Rijkaard z udarcem za glavo podvojil. Olimpija bi lahko znižala zaostanek v 58. minuti z Ubavičem in v 79. minuti s Hadžialagićem, vendar je bil Rossi obakrat na mestu. Končni izid je postavil Tassotti po osebni akciji..

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV
ATLETICO MADRID - BRANIK MARIBOR 6:1 (2:1)
STRELCI ZA ATLETICO: Alfaro v 17', Juanito v 45', Sabas v 480 (11-met-rovka), Gomez v 69', Aguilera v 80', Tarana (avtogol) v 85', ZA BRANIK: Bičakčić v 22'. GLEDALCEV: 3.000.

POKAL UEFA
BELVEDUR IZOLA - BENFICA 0:5 (0:1)
STRELCI: Domingos v 21', v 46' in v 70', Pinto v 56', Cesar v 88'.
BELVEDUR IZOLA: Talajič, Perkat, Ružnič, Kрая, Tosič, Ban, Čuček, Gregorič (Zupanc), Zobec, Rudonja in Velkovski.
BENFICA: Silvino, Quina, Helder, Madeira, Veloso, Ferreira, Araulo (Cesar), Domingos, Pinto, Soares, Schwarz (Kuckov).
SODNIK: Vilenber (Niz); GLEDALCEV: okrog 4.500.

IZOLA — Pričakovani izolski nogometni praznik ni povsem uspel. Predvsem je bilo manj gledalcev od pričakovanih, pa tudi ozračje ni bilo pravih nogometno, saj je bolj spominjalo na prijateljsko tekmo. Marjonovi varo-

vanci tudi niso uspeli doseči velikega cilja - zadeti mreže slovite Benfice, čeprav je bil Velkovski zelo blizu, ko je v 54. minuti dobil sijajno žogo in se znašel sam pred Silvinom. Toda malo je okleval, kot da se je ustrašil in rutinirani vratar mu je žogo snel z noge.

Benfica je zaslužen visoko zmaga-la, saj je ves čas diktirala tempo; k dobri igri, boljši kot doma, pa so ji pomagali Izolani, ki so igrali bolj odprto. In videli smo nešteto sijajnih akcij, pri katerih je predvsem blestel Pinto, kot izreden realizator pa se je izkazal Domingos, ki je dosegel tri gole, dva pa mu je odlični nizozemski sodnik razveljavil zaradi nedovoljenega položaja. Prvi napad je v 3. minuti sprožil Araulo, potem pa so si akcije kar sledile do velike napake Perkata, ki je Domingosu podaril žogo, ta pa jo je poslal preko nemočnega Talajića v mrežo.

V drugem delu so gostje utrujenost gostiteljev povsem izkoristili in izpeljali serijo akcij, iz katerih so dosegli še štiri lepe gole, med katerimi je najlepšega dosegel Pinto po akciji branilca Helderja. Pri Izoli, ki je z igro vendarle zadovoljila, je bil še najboljši Mladen Rudonja, hitronogi napadalec iz Kopra, ki pa v soigralcih ni imel posnemalcev.

Po tekmi je bil Ivić zadovoljen: »Sijajno smo se počutili v Izoli in ker nam je Izola »ponudila« več prostora, smo tudi odigrali, kot sem načrtoval.« Izolski trener Marjon pa je bil kar jezen: »Ne morem verjeti, da smo v drugem polčasu prejeli kar štiri gole in vse po vrsti po velikih napakah obrambe.« (Kreft)

NAPOLI - VALENCIA 1:0 (1:0)
STRELEC: Fonseca v 8'.
NAPOLI: Galli, Cornacchia, Francini, Pari, Tarantino, Corradini, Crippa, Thern, Careca, Mauro (v 64' Carbone), Fonseca (v 46' Zola).

SODNIK: Karlsson (Šve); RUMENI KARTONI: Arroyo, Boro in Cornacchi. GLEDALCEV: 25.000.

NAPELJ — Napoli si je prislužil uvrstitev v nadaljnje kolo že na prvem srečanju v gosteh, ko je premagal Valencio kar s 5:1 (vse zadetke pa je dal Fonseca). Da bi bila mera polna, je tudi tokrat Fonseca dal gol in tako spravil v obup vratarja Gonzalesa.

Sicer pa je bilo sinočnje srečanje precej enosmerno. Španci so dopotovali v Neapelj precej demotivirani in tako je lahko domači trener Ranieri poskusil razne variante igre in si celo privoščil, da sta Fonseca in Zola igrala vsak po en polčas.

ROMA - WACKER 1:0 (0:0)
STRELEC: Haessler v 50'.
ROMA: Cervone, Garzya, Nela (v 46' Bonacina), Piacentini, Aldair, Comi, Caniggia (v 48' Rizzitelli), Haessler, Carnevale, Giannini, Salsano.
SODNIK: Sundell (Šve); GLEDALCEV: 23.093.

RIM — Tekma gotovo ni navdušila gledalcev. Roma se ni naprezala (v prvi tekmi je zmagala s 4:1), kar je potrdil tudi njen trener Boškov: »Bil je to trening pred 25.000 gledalci,« je dejal, »vendar sem zadovoljen, ker se nihče ni poškodoval, še zlasti pa z nastopom Haesslerja, ki je igral brez strahu, zoperstavljal se je in preigral tudi s poškodovano nogo.« Tudi trener Avstrijev, Branko Elsner, je dejal, da je s svojo ekipo tokrat zadovoljen: »Po tem dvojnem spopadu z Romo nimam kaj obžalovati, saj je nasprotnik dosti močnejši od nas, kot je med drugim tudi italijanski nogomet odločno boljši od avstrijskega. Bili bi izločeni tudi če ne bi v prvi tekmi naredili nekaj odvečnih napak.«

NA SLIKI AP: akcija s srečanja med SCT Olimpijo in Milanom.

POKAL PRVAKOV			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalif.
SCT Olimpija (Slo) - Milan (It)	0:4	0:3	Milan
Riga (Latvija) - Poznan (Polj)	0:2	0:0	Poznan
Žalgiris (Litva) - Eindhoven (Niz)	0:6	0:2	Eindhoven
Viking Stavanger (Nor) - Barcelona (Šp)	0:1	0:0	Barcelona
Dinamo Bukarešta (Rom) - Lahti (Fin)	0:1	2:0	Dinamo
Lyngby (Dan) - Glasgow Ranger (Škot)	0:2	0:1	Glasgow
Ferencváros (Madž) - Bratislava (ČSFR)	1:4	0:0	Slovan
CSKA Sofija (Bolg) - Austria Dunaj (Av)	1:3	3:2	Austria
Tavria Simferopol (Ukr) - Sion (Švi)	1:4	1:3	Sion
Porto Port) - Union (Luks)	4:1	5:0	Porto
CSKA Moskva (Rus) - Reykjavik (Isl)	1:0	4:2	CSKA Moskva
Bruges (Bel) - Makabi Tel Aviv (Izr)	1:0	3:0	Bruges
Hapoel Nikozija (Ciper) - AEK Atene (Gr)	1:1	2:2	AEK Atene
Besiktas (Tur) - Göteborg (Šve)	0:2	2:1	Göteborg
Olympique (Fr) - Glentoran (Ško)	5:0	3:0	Olympique
Leeds United (Angl) - Stuttgart (Nem)	0:3	4:1	Stuttgart

POKAL POK. ZMAGOVALCEV			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalif.
Monaco (Fr) - Nidz Legnica (Polj)	1:0	0:0	Monaco
Pailloseura (Fin) - Trabzonspor (Tur)	0:2	2:2	Trabzonspor
Steaua Bukarešta (Rom) - Bohemians (Irs)	0:0	4:0	Steaua
Černomorec (Ukr) - Olympiakos (Gr)	1:0	0:3	Olympiakos
Boavista (Port) - Valur Reykjavik (Isl)	0:0	danes	
Sparta Praga (ČSFR) - Onians (Ško)	1:0	2:1	Sparta
Antverpen (Bel) - Glenavon (Irska)	1:1	3:1	Antverpen
Cardiff (Wales) - Admira Wacker (Av)	0:1	1:1	Admira Wack.
Ujpest Dosza (Madž) - Parma (It)	0:1	danes	
Aarhus (Dan) - AIK Stockholm (Šve)	3:3	1:1	Aarhus
Beggen (Luks) - Spartak Moskva (Rus)	0:0	1:5	Spartak
Limassol (Ciper) - Liverpool (Angl)	1:6	1:2	Liverpool
Luzern (Švi) - Levski Sofija (Bolg)	1:2	1:0	Luzern
Atletico Madrid (Šp) - Maribor (Slo)	3:0	6:1	Atletico
Hapoel (Izr) - Feyenoord (Niz)	0:1	2:1	Feyenoord
Hannover (Nem) - Werder Bremen (Nem)	1:3	2:1	Werder

POKAL UEFA			
Dvaintridesetina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalif.
Anderlecht (Bel) - Hibernian (Ško)	2:2	1:1	Anderlecht
Napoli (It) - Valencia (Šp)	5:1	1:0	Napoli
Derry City (Irska) - Vitesse (Niz)	0:3	1:2	Vitesse
Frem Copenhagen (Dan) - Neuchatel (Švi)	2:2	4:1	Copenhagen
Ajax Amsterdam (Niz) - Salzburg (Av)	3:0	3:1	Ajax
Real Sociedad (Šp) - Vitoria (Port)	0:3	2:0	Vitoria
Spota (Luks) - Sheffield (Angl)	1:8	danes	
Paok (Gr) - Paris Saint Germaine (Fr)	0:2	danes	
Oerebro (Šve) - Malines (Bel)	0:1	0:0	Malines
Real Zaragoza (Šp) - Caen (Fr)	2:3	danes	
Groningen (Niz) - Vac Samsung (Madž)	0:1	1:1	Vac
Kaiserslautern (Nem) - Fram (Isl)	3:0	4:0	Kaiserslaut.
Torpedo Moskva (Rus) - Manchester (Angl)	0:0	4:3	Torpedo
Celtic Glasgow (Ško) - Köln (Nem)	0:2	3:0	Celtic
Portdown (Angl) - Standard Liege (Bel)	0:5	0:0	Standard
Mikkelin (Fin) - FC Copenhagen (Dan)	0:5	1:5	Copenhagen
Eintracht (Nem) - Widzew Lodz (Pol)	2:2	9:0	Eintracht
Torino (It) - Norrköping (Šve)	0:1	danes	
Hearts (Ško) - Slavija Praga (ČSFR)	0:1	4:2	Heart
Rosenberg (Nor) - Dinamo Moskva (Rus)	1:5	2:0	Dinamo M.
Anorthosis (Ciper) - Juventus (It)	1:6	0:4	Juventus
Auxerre (Fr) - Lokomotiv Plovdiv (Bolg)	2:2	7:1	Auxerre
Rapid Dunaj (Av) - Dinamo Kijev (Ukr)	0:1	3:2	Dinamo K.
Panathinaikos (Gr) - Craiova (Rom)	6:0	4:0	Panathinaic.
Belvedur Izola (Slo) - Benfica (Port)	0:3	0:5	Benfica
Roma (It) - Wacker Innsbruck (Av)	4:1	1:0	Roma
U. Craiova (Rom) - Sigma Olomouc (ČSFR)	0:1	1:2	Sigma
Galatasaray (Tur) - Katowice (Polj)	0:0	2:1	Galatasaray
Borussia Dortmund (Nem) - Floriana (Malta)	1:0	7:2	Borussia
Real Madrid (Šp) - Temišvar (Rom)	1:1	4:0	Real Madrid
Botev Plovdiv (Bolg) - Fenerbache (Tur)	1:3	2:2	Fenerbache
Sporting (Port) - Grasshoppers (Švi)	2:1	1:3	Grasshoppers

Drugo kolo bo 21.10. in 4.11.; osmine finala pokala UEFA bo 25.11. in 9.12.; tekme polfinalne skupine pokala prvakov bodo 3.3., 17.3., 7.4., 21.4.; četrtfinale pokala pokalnih zmagovalcev in UEFA bo 3. in 17.3., polfinale 7. in 21.4.; finalni tekmi pokala UEFA bosta 5. in 19.5., finale pokala pokalnih zmagovalcev bo 12.5.; finale pokala prvakov bo 26.5.

Nove težave za Krabbejevo

BONN — Težave za tri nemške atletinje, Krabbejevo, Breuerjevo in Derrovo, se niso še končale. Potem ko jih je nemška atomska zveza suspendirala za 4 leta zaradi dopinga, jim sedaj grozi izključitev še iz lastnega društva, Neubrandenburg Cluba. Če bo do izključitve prišlo, verjetno ne bodo mogle več vložiti priziva pri nemški zvezi, saj ne bi več sodile pod njeno jurisdikcijo. Teoretično sicer priziv lahko vložijo tudi tisti, ki v zvezo ni včlanjen, vendar o tej možnosti odloča pristojna komisija. Tako ali drugače pa se zadeva hudo zaplete.

Dosmrtna diskvalifikacija za Rusinjo Artiomovo

MOSKVA — Predsednik ruske atomske zveze Valentin Balahničev je sporočil, da so zaradi dopinga dosmrtno izključili srednjeporočajo Natalijo Artiomovo. Po mitingu v Oslu (4. julija) so jo diskvalificirali za 4 leta, nakar je atletinja, po pisanju agencije ITAR-TASS, skušala še poneveriti rezultate analiz in previrati sodnike.

Sinoči v 1. kolu košarkarskega tekmovanja za Koračev pokal Koprčani nudili Izraelcem dober odpor

MICOM MARCUS - MACCABI RISHON 69:89 (42:39)
ŠKOFIJE — Športna dvorana Burja. GLEDALCEV: 600. SODNIKA: Ceizel (ČSFR) in Poigler (Avstrija).
MICOM MARCUS: Megle 2, Vide 2, Raynolds 10 (4:5), Mahovič 2, Brodnik 26 (8:10), Kraševac 5, Jagodnik 6, Lapov 14 in Buršič 2.

MACCABI RISHON: Salinas 7, Townes 33 (3:3), Berkowitz 29 (6:6), Lipin 10 (2:3), Roberts 4, Holmes 6 (0:2).
Košarkarji Micom Marcusa so uvodno tekmo za Koračev pokal odigrali nepričakovano dobro, pravzaprav odlično, saj so uveljavljene ekipe iz Izraela, za katero med drugimi igrala bivša igralca Maccabija iz Tel Aviva Berkowitz ter Lipin ter trije temnopolti Američani, nudili vse do zadnjih pet minut izjemno organiziran in uspešen odpor.

V prvem polčasu so bili boljša ekipa, povedli so z 9:1, potem pa so jih gostje ujeli in do konca polčasa je bil rezultat tesen - prednost Koprčanov je s trojko zagotovil Brodnik.

V drugem delu so Koprčani do rezultata 46:46 držali rezultat, potem pa

je Lapov dobil četrto osebno napako in ker ni nastopil Šantelj, so gostje spretno izkoristili svojo višino in na koncu visoko zmagali.

Povratno tekmo bo Micom Marcus odigral že v ponedeljek, 5. t.m. v Zionu. (Kreft)

Zmaga Postojnčanov

POSTOJNA — Domači Optimizem je v Koračevem pokalu po zelo izenačenem srečanju sinoči premagal nemško ekipo TVG Trier s 84:80 (41:48).

Helios pa je v Domžalah izgubil z rusko ekipo Avtodorožnja s 55:69 (29:32). Domžalčani bodo že jutri igrali povratno tekmo, in to spet doma.

Za Clear le trening

STEINSEL (LUKSEMBURG) — Ekipa Clear iz Cantuja je v Luksemburgu proti moštvu Amicale opravila le lažji trening in zmagala s 104:65 (60:34). Najboljši strelec Italaijanov je bil Tržičan Tonut z 20 točkami.

Nja omenimo, da bo rimski Messenger igral danes v Švici proti ekipi Neuchatel.

EVROPSKO KLUBSKO PRVENSTVO

Slovenski prvak Smelt Olimpija bo danes v Ljubljani ob 20.30 igrala proti grškemu Olympiakosu.

V gosteh pa bosta zaposlena tako Scavolini iz Pesara, ki bo igral v Wroclawu proti Slasku, kot Knorr iz Bologne, ki bo gostoval v Kijevu proti Budivelniku. Benetton iz Trevisa, skupno s Jouventutom iz Badalone, pa je že v nadaljnjem kolu.

Američan Askew napoveduje odhod

REGGIO EMILIA — Ameriški temnopolti košarkar Vincent Askew, ki je od ponedeljka dobesedno »izginil«, se je včeraj nenadoma predstavil na treningu Sidisa. Izrazil pa je željo, da se vrne v ZDA. Društvo je že naveličano muh tega košarkarja in ga bo pustilo, da se vrne v domovino.

ODBOJKA - DEŽELNI POKAL

ZAULE ORCHIDEA - BOR 3:0 (15:5, 15:6, 15:12).

Na turnirju »Alpenliga« Jesenice izenačile proti Bolzanu

CORTINA D'AMPEZZO — Z zmago proti Innsbrucku (5:1) je Alleghe prevzel vodstvo na skupni lestvici na turnirju »Alpenliga« v hokeju na ledu. Ostali rezultati 7. kola so naslednji: Villach - Graz 2:2, Lion Milan - Gardena 7:1, Asiago - Klagenfurt 4:4, Fiemme - Fassa 8:5, Bolzano - Jesenice 5:5, Zell Am See - Feldkirch 3:1.

LESTVICA: Alleghe 12 točk, Lion Milan in Villach 11, Klagenfurt 10, Graz 9, Zell Am See, Jesenice in Innsbruck 8, Asiago 7, Feldkirch in Brunico 6, Bolzano 5, Gardena 4, Fiemme ter Fassa 2.

Srečanja 8. kola bodo na sporedu 3. oktobra.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je za eno kolo diskvalificirala štiri igralce, in sicer Luppija in Piolija (Fiorentina), Bergomija (Inter) ter Rossija (Brescia). V B ligi bodo dve koli počivali Turkyılmaz (Bologna), Bierhoff (Ascoli) in Costi (Lucchese), eno pa Ferazzoli (Piacenza).

Rokometna pokalna tekma

Tesen poraz krasovcev

MALO - KRAS 20:19 (11:9)
KRAS: Rossi, Klinc, Vremec 8, Oberdan 1, Čebulec 3, Kozlovič 2, Raseni, Milič 3, Fonda, Pertot 2.

Krasovi rokometasi so v prvem kolu pokalnega tekmovanja gostovali v Maloju pri Vicenzi in tesno zgubili. Kljub porazu smo lahko zadovoljni z nastopom varovancev trenerja Božeglava, ki so pokazali dopadljivo igro in se enakovredno borili s solidnim nasprotnikom. Posebno dobro sta se odrezala Vremec in vratar Rossi. Naši bi se lahko tudi izognili porazu, ko jim ne bi v končnem delu srečanja posla zbranost.

Ne smemo pozabiti, da so krasovci pričeli s treningi le pred nekaj tedni in seveda še niso v pravi formi. Na tekmi je bilo sicer že razvidno, da bo v tej sezoni glavna značilnost Krasove ekipe kolektivna igra. Kot smo že poročali, so letos pri Krasu komaj uspeli zbrati zadosti igralcev, da bi postavili ekipo, ki pa bo, kot kaže, mnogo bolj homogena od lanske številnejše postave.

Drugo kolo tekmovanj za pokal bo na sporedu v nedeljo, ko bodo krasovci na domačem igrišču igrali proti mladinski postavi S. Vito.

(Pjotr)

Nogometni turnir začetnikov v organizaciji Pol. Opicina Spodbuden nastop in zmaga našega združenega moštva

ZARJA ADRIAIMPEX - OPICINA 3:0 (0:0)
STRELCI: Giralardi, Jan Pahor in Longo.

ZARJA ADRIAIMPEX: Jaš Gregori, Carli, Grgič, Černjava, Batič, Longo, Berce, Umari, Štokelj, Primosi, Giralardi, 12. Hrovatin, 13. Pahor, 14. Kapun, 15. Gabrovec.

RUMENI KARTON: Primosi.
Na nogometnem turnirju začetnikov, v organizaciji Polisportive Opicina, je naša zamejska združena ekipa, ki zastopa bazoviško Zarjo, zasluženost osvojila prvo mesto in bila daleč najboljša ekipa turnirja. To je tudi prva pomembna zmaga naše združene ekipe in spodbuden je tudi skupni obračun, saj so v štirih tekmah dali kar 12 golov, prejeli pa samo enega.

Turnirja so se udeležili prav vsi začetniki, saj sta trenerja Primosi in Hafner stalno spreminjala ekipo in poslala na igrišče prav vse razpoložljive igralce, to se pravi nogoemtaše Zarje A in B, oziroma letnikov 1981-82. Postave ekipe so bile vedno enakovredno razporejene, tako da je bila tudi igra skoraj vedno zadovoljiva in na koncu seveda tudi uspeh ni izsotal.

Naj omenimo, da so zarjani v svoji skupini zasedli prvo mesto, saj so najprej remizirali z domačini, nato pa kar pregazili Chiarbolo s 5:0. V polfinalni tekmi so s tremi goli odpravili Costalungo. Razlika med ekipami je bila vidna, saj so se nasprotniki le s težavo

približali v kazenski porostor naših, ki so skoraj vedno imeli pobudo v svojih rokah, tako da rezultat ni bil nikoli vprašljiv. Enako je bilo tudi na finalni tekmi, ko so se spet soprijeli z domačini. Naši so bili močnejši in to zlasti v drugem polčasu, ko so z Giralდიem, Janom Pahorjem in Longom dali vse tri zadetke, potem ko se je prvi polčas končal bez gola. Domačini so se s težavo približali v kazenski prostor, saj so samo dvakrat resno zaposlili vratarja Jaša Gregorija, ki je bil na koncu turnirja izbran za daleč najboljšega vratarja, saj ni prejel gola, takrat ko je posredoval, pa je bil vedno na pravem mestu. Jan Pahor pa je bil s 4 zadetki najboljši strellec turnirja.

Za našo združeno ekipo je bil turnir še kako koristna preizkušnja.

REZULTATI: Opicina - Zarja Adriaimpex 1:1; Zarja Adriaimpex - Chiarbola 5:0. POLFINALE: Zarja Adriaimpex - Costalunga 3:0; Opicina - San Luigi 2:0. FINALE ZA 3. MESTO: San Luigi - Costalunga 1:0. FINALE ZA 1. MESTO: Zarja Adriaimpex - Opicina 3:0.

LESTVICA: 1. Zarja Adriaimpex, 2. Polisportiva Opicina, 3. San Luigi, 4. Costalunga.

NAJBOLJŠI STRELEC: Jan Pahor (Zarja Adriaimpex); NAJBOLJŠI IGRALEČ: Ferluga (Polisportiva Opicina); NAJBOLJŠI VRATAR: Jaš Gregori (Zarja Adriaimpex). (d.gr.)

Na košarkarskem turnirju v Nabrežini Sokolu prvo mesto

V nabrežinski telovadnici se je turnir v organizaciji ŠD Sokol končal z uspehom domače postave, ki je v izenačenem stanju 35:33, v 25. minuti pa so Furlanovi fantje povedli za 7 točk. Starc, Terčon in ostali so takoj nadoknadili zamujeno, ter izkoristili neverjetno slabo izvajanje prostih metov Kontovela v zadnjih 10 minutah (1:10), kar je mladim tekmečem onemogočilo, da so ohranili prednost do konca. Največ zaslug za uspeh ima prav gotovo Tomaž Caharija, dobro pa je zaigral tudi Martin Sosič. V vrstah Kontovela je največ pokazal Pavel Kralj.

Prvi polfinalni tekmi je Sokol dokazal, da je forma ekipe zaenkrat še nihajoča. Po izredno slabih igri v prvem delu, ko je poprečna ekipa Libertasa vodila že za 15 točk, so Vatovčevi fantje zaigrali kot prerorjeni ter dobesedno "pokopali" nasprotnike, ki niso znali več zaustaviti razigranih domačinov. Terčon in Caharija pod košema ter Ušaj z metom iz razdalje so bili v tem srečanju najboljši.

V drugem polfinalu sta si bila Breg in Kontovel povsem enakovredna. Obe ekipi nista štedili moči v obrambi, saj je sodnik privolil na "moško" igro in le redkokdaj posegel. V tem duhu so se bolje znašli mladinci Kontovela, ki niso popustili niti za trenutek, medtem ko so Brežanom pošle moči tik pred iztekom srečanja, s trojko v zadnji sekundi pa so le ublažili poraz. S prikazano igro je v vrstah zmagovalcev zadovoljil Danijel Gulič, dobro pa je ekipo vodil Evgen Ban. Pri Bregu je še največ pokazal "poletovec" Škerlavaj ter Bandi pod košema.

Poražena Breg in Libertas sta se torej potegovala za tretje mesto, po izenačenju v prvem polčasu pa so se Brežani zmedli in dovolili Tržačanom, da so povedli za 10 točk. V zadnjih minutah so naši zamenjali nadoknaditi zaostanek, jasno pa je, da mora trener Canciani še urediti igro, saj je novih igralcev precej, z individualno igro pa bo pozitivnih rezultatov bolj malo.

Želja po prvem mestu in dvoboju »mladi–stari« stala je značilna za na-

peto in raztrgano igro v finalni tekmi med Sokolom in Kontovelom. Prvih 20 minut se je končalo pri skoraj izenačenem stanju 35:33, v 25. minuti pa so Furlanovi fantje povedli za 7 točk. Starc, Terčon in ostali so takoj nadoknadili zamujeno, ter izkoristili neverjetno slabo izvajanje prostih metov Kontovela v zadnjih 10 minutah (1:10), kar je mladim tekmečem onemogočilo, da so ohranili prednost do konca. Največ zaslug za uspeh ima prav gotovo Tomaž Caharija, dobro pa je zaigral tudi Martin Sosič. V vrstah Kontovela je največ pokazal Pavel Kralj.

FINALE ZA 3. MESTO
LIBERTAS - BREG 98:84 (45:46)

BREG: Kovačič 3 (3:8), Malalan, Corbatti 16 (8:12), R. Žerjal 19 (6:9), Gobbo, Klabjan 8 (2:2), Koren 2 (0:1), Škerlavaj 18 (4:5), Bandi 3 (1:4), Krevatin 13 (1:2), Savoia 1 (1:2), Starc 8 (4:6), Lesica; trener Vatovec. PM: 11:27. TRI TOČKE: Corbatti 2, Žerjal 1.

FINALE ZA 1. MESTO
SOKOL - KONTOVEL mladinci 59:56 (33:35)

SOKOL: Gruđen, Terčon 13 (1:4), Klanjšček 2, Buzan 7 (1:2), Caharija 12 (2:8), Sosič 16 (2:5), Dolhar, Sedmak, Ušaj 1 (1:2), Starc 8 (4:6), Lesica; trener Vatovec. PM: 11:27. TRI TOČKE: Buzan 2.

KONTOVEL: Ban 7 (0:1), Gulič 6 (0:2), Kralj 15 (3:7), Hmeljak 5 (1:2), Emili, Černe 2 (2:2), Raubar 7 (1:5), Vodopivec 5, Turk 9 (5:8); trener Furlan. PM: 12:27. TRI TOČKE: Kralj 2, Ban, Vodopivec 1.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Sokol; 2. Kontovel mladinci; 3. Libertas; 4. Breg. (VJ)

Na sliki D. Križmančiča posnetek s finalne tekme med Kontovelom in Sokolom.

V drugem kolu nogometnega prvenstva najmlajših na Goriškem Mladost zopet ugodno presenetila

LUCINICO - MLADOST 1:3 (1:3)
STRELCA ZA MLADOST: M. Devetak, D. Ferletič 2.

MLADOST: Dem. Devetak, Sergio, Princič, Jarc, Petejan, D. Ferletič, M. Devetak, Jelen, Florenin, Gorjan, M. Ferletič (Attolini), Mt. Jarc, Dav. Devetak, Moro, Černic

Doberdobska Mladost nas je ponovno presenetila z odlično igro in je povsem zasluženost osvojila drugi zaporedni par prvenstvenih točk. Domača enajsterica velja za dokaj kakovostno moštvo, vendar se ga naši niso ustrašili in so od vsega začetka prevzeli pobudo v svoje roke. Tako v prvem kot v drugem polčasu so si mladi Kraševci ustvarili veliko število ugodnih priložnosti za zadetek, mrežo pa so zatresli »le« trikrat. Domačini se morajo namreč zahvaliti svojemu zares odličnemu vratarju, ki je branil v velikem slogu. Edini gol so domači dosegli z 11-metrovko ter si sem ter tja ustvarili kako pol-priložnost, toda doberdobska obramba je bila vselej na mestu.

V naslednjem, 3. kolu igrajo Doberdobci doma proti moštvu Corna iz istoimenskega kraja. Tekma bo v soboto, 3. t.m. ob 15.30.

OSTALI IZIDI 2. KOLA: Pieris - Staranzano 2:1, Mossa - Gradese 7:1, Sanrocchese - Aris 0:6, Romana - Monfalcone 0:4, Pro Romans - S.Marco 0:0, Corno - Opicina 0:6, Isontina - S. Sergio 10:0.

LESTVICA: Isontina, Mossa, Monfalcone, MLADOST in Opicina 4, S. Marco in Pieris 3, S. Sergio in Aris 2, Gradese in Pro Romans 1, Corno, Romana, Lucinico, Sanrocchese, Staranzano 0.

VILI PRINČIČ

Disciplinski ukrepi

Nastop na turnirju mesta Gorice je Jvuentino dokaj drago stal. Do 9. t.m. sta namreč izključena njena nogometasta Mario Kovin in Massimo Pizzi. Naj omenimo, da je v mladinskem prvenstvu za eno kolo izključen Fabio Valente (Primorje).

Mak iz Štandreža premočno zmagal

Na Vrhju se je v soboto končal balinarski turnir za memorial Marčeta Devetaka, ki ga je priredil balinarski klub Danica - Unitekno. Turnir so premočno osvojili balinarji kluba Mak iz Štandreža, ki so gladko odpravili nasprotnike. Na turnirju je sodelovalo 12 ekip iz raznih krajev na Goriškem na obeh straneh meje. Izločilna srečanja so se odvijala na štirih igriščih na Vrhju in v Sovodnjah. V polfinalni del so se uvrstile ekipe Sokol in Sovodnje ter Društvo upokojecev Nova Gorica in Mak Štandrež. Sovodnje so izločile Sokol s tesnim 11:9, Mak pa je nadigral Novogoričane kar z 9:1. V malem finalu na 3. mesto je nato Sokol z 11:3 premagal novogoriške upokojence, Mak pa tudi v finalu proti Sovodnjam ni našel enakovrednega nasprotnika, saj je zmagal kar z 11:4.

Srečanjem je sledilo precejšnje število domačinov in gostov, med njimi tudi žena in hčerka pokojnega člana vrhovskega balinarskega društva Marčeta Devetaka, ki sta tudi podelili pokale prvouvrščenim.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Razstava »Trst - 1000 + 8000«

»Trst-1000+8000« je naslov razstave o jamarstvu in alpinističnih dosežkih, ki jo pripravlja Velesajmska ustanova v Trstu od 24. t.m. do 1. novembra. Po zamisli prireditelja se bodo v paviljonih tržaškega velesejma predstavile vse planinske in jamarске organizacije, društva in sekcije CAI, ki delujejo na Tržaškem s prikazom svoje dejavnosti in dosežkov.

Trst ima staro tradicijo bodisi v planinstvu in alpinizmu kot v jamarstvu. Naše mesto se ponaša s pomembnimi dosežki na obeh področjih še iz časov med obema vojnama in z nekaj priznanimi alpinističnimi osebnostmi evropskega slovesa. Obeta se torej zanimiv prikaz alpinistične in jamarске dejavnosti v Trstu od početkov do danes, z zgodovinskimi prikazi prvih vzponov in spuščanj v kraške špilje, z razstavo nekdanjih plezalnih pripomočkov in jamarških odkritij do založniške dejavnosti planinske in jamarске literature, do današnje najmodernejše opreme za osvajanje najbolj zahtevnih sten in najvišjih vrhov.

Na razstavi »Trst-1000+8000« bo imelo svoj razstavni prostor tudi Slovensko planinsko društvo Trst, ki se ponaša s skoraj 90-letno zgodovino in plodno dejavnostjo, ki je bila iz političnih razlogov okrnjena le v obdobju med obema vojnama. SPDT se bo na tržaškem velesejmu predstavilo s prikazom najpomembnejših trenutkov svoje dejavnosti od ustanovitve leta 1904 do danes s posebnim poudarkom na organizirani odpravi na Južno Anapurno leta 1985 in uspešno osvojitvijo Everesta leta 1990, dva izredna alpinistična dosežka edinega planinskega društva na Tržaškem, ki je doseglo osemstisočak, s čimer opravičuje tudi naslov prireditve »Trst-1000+8000«. SPDT se ponaša tudi z dvema rekordoma v deželi Furlaniji Juljski krajini: Dušan Jelinčič-prvi alpinist na osemstisočaku Broad Peak

in Tatjana Gregori, prva ženska na 7500 metrov pod Everestom.

Priprave za razstavo »Trst-1000+8000« so že v polnem teku in prevladuje prepričanje, da bo tovrstna prireditev zanimiva in privlačna za vse ljubitelje gora in jam. V okviru prireditve je napovedana okrogla miza o alpinistični in jamarški tematiki, ki naj bi se je udeležili vidni predstavniki osrednjih planinskih zvez Italije, Slovenije in Avstrije. Napovedan je tudi prihod svetovno znanih alpinistov Česna in Kamerländerja.

Izlet za šolarje na Medvedjak

Komaj se je na šolah začel pouk, so se člani Mladinskega odseka SPDT spravili na delo in pripravili prvi jesenski izlet za osnovnošolce. Odločili so se, da bodo to pot šolarje peljali na Medvedjak, na 475 metrov visoko vzpetino med Fernetiči in Repentabrom na italijansko-slovenski meji. Izlet spada v okvir sodelovanja med SPDT in Športno šolo in je primeren tudi za šolarje iz okolice. Vzpon ni težak in osnovnošolci imajo priložnost, da se razvedrijo v pravi šoli v naravi. Hodi-li bodo približno 45 minut do vrha Medvedjaka in se po krajšem postaniku na vrhu, s katerega je lep razgled na Kraško planoto in v ozadju na Juljske gore, spustili proti Fernetičem, kjer bo na bližnjem travniku tradicionalni poligon in druge zabavne igre.

Zbirališče udeležencev osnovnošolskega izleta na Medvedjak bo v nedeljo, 4. t.m. ob 9.00 uri pri gostilni Furlan na Colu. Povratek je predviden za 16.00 uro pred poslopje Zadrugne kraške mlekarne, prav tako na Colu in sicer 500 m niže od gostilne Furlan. Prireditelji priporočajo izletnikom zmerno količino hrane in pijače, trpežno obutev, predvsem pa vetrovko za dež.

Izlet je veljaven za dodelitev planinskih značk, zato naj udeleženci ne pozabijo planinskih knjižic. Kdor je še

nima, jo prejme ob odhodu na Medvedjak. Vpisnina je 3000 lir. Mladinski odsek SPDT se priporoča staršem in učiteljem, naj pošljejo otroke na izlet, da se razvedrijo in užijejo nekaj svežega zraka. Potrebna pojasnila daje načelnik MO SPDT Robert Devetak, tel. 55180 od 18.30 do 20.00 ure.

Srečanje na Planini pri Jezeru

S tržaškimi planinci pobrateni planinci društva Integral iz Ljubljane, ki upravljajo lepo kočjo na Planini pri Jezeru, se pripravljajo na zaključek letošnje sezone in zaprtje koč. V ta namen vabijo tržaške planince na primerno slavlje v kočji v soboto, 3. in nedeljo, 4. t.m. čakali jih bodo v Stari Fužini pri Bohinjskem jezeru od 9.00 do 10.00 ure, od koder bodo organizirali tudi prevoz za tiste, ki se ne marajo podati čez Vogar. Tisti, ki se zadržujejo za srečanje na Planini pri Jezeru, naj se še danes zglasijo tajniku SPDT Ervinu Gombaču, tel. 396889. Odhod iz Trsta je predviden za soboto, 3. t.m. ob 7.30. Zbirališče je pri gostilni Danev na Narodni ulici na Opčinah.

Jesenski izlet SPDT

V pripravi je tradicionalni jesenski izlet SPDT, ki bo v nedeljo, 11. t.m. To pot je na vrsti Pivka in sicer zgornja Pivka, valovita pokrajina med Brkini in Snežnikom, kjer se izmenično srečujejo apnenec in fliš. Posebno flišne površine so zelo rodovitne in tod je tudi mnogo sadja.

Izletniki se bodo z avtomobili odpeljali do Topolca pred Ilirsko Bistrico, kjer se bo pričel pravi pohod. Obiskali bodo Podstenje, Podstenjšek, Podtabor in mimo cerkve sv. Martina prišli do vasi Tabor nad Knežakom in končno na najvišjo točko izleta, na Šilen-tabor v višini 751 metrov. V dolino se bodo vračali mimo vasi Kilovče, rojstni kraj Matije Kastelica, urednika latinsko-slovenskega slovarja.

Vsi omenjeni kraji so zanimivi, vedoželjnost izletnikov pa bo poplačana samo z udeležbo na izletu, ki bo vse-kakor nudil tudi veliko planinskega užitka.

Udeleženci se zberejo pred sodno palačo na trgu Ulpiano v nedeljo, 11. t.m. ob 8. uri in ob 8.30 v Bazovici pred vaškim spomenikom. Izlet vodi Franc Armani, ki je na voljo za morebitne informacije in odgovarja na telefon 51360.

Predavanje o vremenoslovju

Ko nima nobenih tehničnih argumentov za pogovor, se človek običajno začne razgovarjati o vremenu. Nedvomno predstavlja vreme važno postavbo v človekovem življenju, saj pogojuje človekovo dejavnost in obnašanje. Prav zato se je SPDT odločilo, da bo svojo novo predavateljsko sezono pričelo s to, prva za planince, važno temo o vremenu in povabilo uglednega strokovnjaka dr. Tomaža Vrhovca, da bo predaval o vremenoslovju.

Prvo letošnje predavanje bo, kot običajno, v četrtek, 15. t.m., v Gregorčičevi dvorani z začetkom ob 20.30. Dr. Tomaž Vrhovec bo govoril o vremenoslovju in svoje izvajanje podkrepil s prikazom diapozitivov in vremenskih kart. Ponuja se priložnost, da se seznanimo z zapletenimi naravnimi zakoni, kako nastajajo nevihte, vetrovi, cikloni in anticikloni, da se bomo ob vsaki priložnosti pred odhodom v gore, znali ravnati in predvidevati najbolj ugoden čas. Glede na važnost predavanja je priporočljivo, da se ga udeležijo največje število planincev, zlasti mladih.

Zuc Del Bor

Vremenske razmere prejšnjo nedeljo so zakrivilo odpoved planinskega izleta na Zuc del Bor, ki ga je pripravljalo SPDT. Prireditelj pa ni vrgeł puške v koruzo. Če bo vreme dopuščalo, misli izlet na Zuc del Bor izvesti 18. t.m. Vsekakor bomo v prihodni planinski rubriki v Primorskem dnevniku objavili vsa potrebna pojasnila. (L.A.)

obvestila

ŠZ BOR sporoča, da se bo začela telovadba za starejše rekreativke jutri, 2. t.m., ob 17. uri.

NOGOMETNI KLUB BOR vabi vse mlajše cicibane, ki jim je všeč nogomet, na treninge, ki so ob ponedeljkih na nogometnem igrišču v Bazovici, oziroma ob četrtnih na nogometnem igrišču v Dolini od 15.30 do 17. ure. Za tiste otroke, ki ne morejo priti sami na treninge, bo poskrbeljeno za prevoz na igrišče in nazaj.

ZSSDI obvešča, da bo seja smučarske komisije danes, 1. t.m., ob 20. uri na sedežu ZSSDI v Trstu.

ŠK KRAS NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča, da bo v letošnji sezoni začela z vadbo nova skupina otrok, ki obiskujejo osnovno šolo. Prvi trening in obenem sestanek bo danes, 1. t.m., ob 16.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

SK DEVIN organizira smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj za začetnike se bo pričel 9. oktobra ob 18. uri, nadaljevalni in agonistični pa 16. oktobra ob 18. uri. Vpisovanje vsak torek na sedežu v Cerovljah ob 21. uri, informacije na tel. 220423 v večernih urah.

ŠD BREG - REKREACIJA obvešča vse člane, da bo prva vadbeni ura v torek, 6. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Dolini. Toplo vabljeni vsi, predvsem novi člani.

Darujte
v sklad

Mitje Čuka

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sezana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš:1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 766897; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPi; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

četrtek, 1. oktobra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Hrvaško-bosanski dogovor utegne biti dobra pa tudi vprašljiva poteza

Iz bojišč v Bosni in Hercegovini poročajo, da se muslimanske in hrvatske enote zmeraj bolj povezujejo in da so njihove akcije čedalje bolj skupne; seveda na tistih bojiščih, na katerih so si te enote blizu. To je v vsakem primeru spodbudno, saj je še nedavno pogosto prihajalo do spopadov ali, kakorkoli, do sporov tudi med temi enotami.

To povezovanje je kajpak rezultat dogovora, ki sta ga te dni v New Yorku podpisala hrvatski predsednik Tudjman in predsednik BiH Izetbegović; dogovor vsebuje zanimiva znamenja, obeležje pa mu daje dejstvo, da je bil sklenjen na sedežu Združenih narodov, se pravi v ustanovi, ki ne bi smela dopuščati poznejših sprenevanj. Podpis v Združenih narodih kajpak pomeni obveznosti pred vsem svetom. Res je sicer, da so dejavniki v nekdanji Jugoslaviji že pogosto preprosto ali prezrli ali izigrali sprejete sporazume, toda značaj tega dogovora je nekoliko drugačen.

Dogovor, kakor vemo, predvideva »obrambno sodelovanje do popolne prekinitve spopadov v Bosni in Hercegovini«. Dokument med drugim posredno potrjuje, da je teba na Muslimane v Bosni in Hercegovini le gledati kot na skupnost, ki nima kaj opraviti z bližnjem; »fundamentalisti« (neglede na pogosta potovanja Izetbegovića na Bližnji in Srednji vzhod) in ki je obrnjena na Evropo. Strah nekaterih na evropski celini potemtakem ni utemeljen; hrvatski podpis po svoje zagotavlja, da islamizma v svoji takorekoč kruti obliki v Bosni in Hercegovini ni.

Z današnjega zornega kota je prejkoslej res, da je škoda, ker niso takega sporazuma sprejeli že prej. Agresorja bi to utegnilo ne spametovati, pač pa vsaj nekoliko strezniti. Listino so omogočili tudi določeni premiki v hrvatski politiki; tako na primer to, da Hrvat, pa tudi Boban v Hercegovini, ne podpirajo več kantonalne rešitve, ki jo je Izetbegović kot predsednik »vse Bosne in Hercegovine« vseskozi odklanjal. Sporazum pa je v bistvu takorekoč pospešilo spoznanje, tako pri Muslimanih, kakor pri Hrvatih, da odločnejšega in množičnejšega posredovanja vojaških sil Združenih narodov ni pričakovati; kakor seveda ni pričakovati ostrejših nastopov te ali one države.

Kljub temu pa nastajajo ob tem dogovoru določeni dvomi, ki jih poraja dosedanje »balkansko« ali pa kar levantinsko obnašanje nekaterih v nekdanji Jugoslaviji. Ponekod se na primer sliši, da utegne dogovor soditi v Tudjmanov zaključek, da je zdaj položaj Srbije (zlasti

po sklepu o izključitvi, ki so ga sprejeli v Združenih narodih) močno oslabilen in da naj bi potemtakem napočil trenutek, ko bi bilo treba to izkoristiti. Določeni Tudjmanovi pogledi namreč govore v prid takorekoč »domače« rešitve in odstranitve mednarodnih dejavnikov, ki da tako ali drugače niso napravili ničesar ali bore malo.

Znano je, med drugim, da je Tudjman mnenja, da prihodnje leto ne bi kazalo več podaljšati bivanja enot Združenih narodov na ozemlju, ki ga Hrvati imajo za svojega, pa tudi v drugih krajih; po drugi strani pa Tudjman podpira Izetbegovićevo stališče, naj bi mednarodna skupnost (glede pač na to, da noče posredovati odločneje) le preklcala embargo na dovoz orožja. Prav tako ni skrivnost, da hrvatska stran nenehoma obtožuje Unprofor v nekdanji Jugoslaviji, da je bolj naklonjen agresorju kot pa njegovim žrtvam.

Seveda se pri tem poraja vprašanje, ali je pametna (in poštena) v zdajšnjih razmerah takšna usmeritev, pri kateri naj bi imela Hrvatska vodilno vlogo. Skratka, ali je prav v bistvu rožljati z orožjem v času, ko je tragedija zares postala že »tragična«; srbsko obnašanje je zagotovo preseglo mejo barbarstva (kakor sta Vance in Owen ugotovila tudi v Banjaluki) in seveda zasluži razumevanje stališče tistih, ki menijo, da je mogoče Srbijo spraviti na kolena le z orožjem; toda politična »pamet« opozarja, da zlasti v tem trenutku ne bi smeli ubirati zgrešenih poti; poteze, ki bi podžigale zaostrovanje zagotovo ne bi bile umestne.

Nekateri namreč pravijo, da tudi Hrvatska (ali vsaj nekateri njeni dejavniki) ni imuna pred nagibi o »veliki Hrvatski«; čas, ki ga preživljamo na Balkanu, pa svari, da bi v znamenju lastne, pa tudi medsebojne politične (in tudi zgodovinske) treznosti, zlasti zdaj ne smeli napeenjati loka; sicer nam je vsem skupaj odprt prepad. Kakor je bi bilo slišati tudi na pogovorih, ki so jih predstavniki držav bivše Jugoslavije imeli prejšnje dni na sedežu svetovne organizacije v New Yorku.

Skratka, mir je potreben, nujen, neobhoden; grožnje (tudi najmanjše) so še nevarne. Vsaka grožnja (kakor je dejal bivši sovjetski zunanji minister in zdaj predsednik ene izmed republik, ki so nastale po razsulu SZ, Sevardnadze) »je dolivanje olja na ogenj, ki ga ne utegnemo več pogasiti.« Stanje je na področju nekdanje Jugoslavije tako občutljivo, da bi vsako grobo »izkoriščanje« položaja lahko bilo usodno.

MIRO KOCJAN

Za človekoljubje ni dovolj samo »hoteti«, treba je tudi »znati«

MARIBOR — Slovenska dnevniška »Večer« in »Dnevnik« sta pred dnevi pomagala direktorju sarajevskega časnika »Večerne novine« Sergeju Principu, ki se je po pooblastilu bosanskohercegovske vlade mudil v Sloveniji, pripraviti človekoljubno akcijo »Ponudimo roko Bosni in Hercegovini«. Vendar pa je ta humano zasnovana akcija nestrokovno pripravljena, zato je vprašljivo, kakšen bo njen uspeh.

»Več sto tisoč ljudi v Bosni in Hercegovini je lačnih, golih, bosih, ranjenih, brez svojih domov. Bosna in Hercegovina je dežela obupa, njeni prebivalci potrebujejo oblačila, obutev, zdravila, sanitetni material, hrano, kurjavo in še mnogo drugega,« so organizatorji akcije zapisali v poziv objavljen v slovenskem tisku pod sloganom: »Človekoljubna akcija Večera in Dnevnika«.

»Vemo, da nimate ničesar preveč, nemara pa imate v svojem domu stvari, ki jih ne uporabljate več in jih lahko odstopite nesrečnim ljudem v Bosni in Hercegovini - mlada država Bosna in Hercegovina in njeni državljani tega ne bodo nikoli pozabili,« piše v pozivu prebivalcem Slovenije.

Organizatorji nato pozivajo vse, ki se bodo odločili pomagati trpinom iz Bosne in Hercegovine, da pomoč prinesejo osebno ali pošljejo pomoč na žiro račun Škofijskega Karitasa v Mariboru, Merhameta v Mariboru ali zasebnega podjetja Muratibenz. Pod pozivom so objavljeni natančni naslovi omenjenih organizacij. Donatorjem so na voljo tudi telefonske številke, na katere lahko pokličejo, nakar organizatorji sami pridejo po podarjene predmete ali denarne prispevke.

Neposredno po tem, ko je akcija že stekla, pa se je moral po »črki in sili« zakona na akcijo javno odzvati načelnik oddelka za notranje zadeve občine Maribor Jože Majer, ki je opozoril, da morajo po slovenski zakonodaji imeti organizacije, ki se ukvarjajo z dobrodelnimi akcijami, »pravi naslov za zbiranje blaga in prostovoljnih prispevkov v denar-

ju«. Po Majerjevih navedbah pa društvo Merhamet-Rdeči polmesec v Mariboru nima pravega naslova za zbiranje človekoljubne pomoči, saj je šele v postopku registracije. Zasebno podjetje Muratibenz d.o.o. pa po Majerjevih besedah za zbiranje človekoljubne pomoči ni registrirano. Med organizacijami, ki so zasnovale humanitarne akcije »Ponudimo roko Bosni in Hercegovini« je Škofijski Karitas v Mariboru edini, ki se lahko po slovenskih zakonih ukvarja z zbiranjem prostovoljnih prispevkov in blaga, pojasnjuje Jože Majer.

Razumljivo je, da so opozorila načelnika oddelka za notranje zadeve občine Maribor sprožila v javnosti precej vprašanj in pritožb ter povzročila med ljudmi nezaupanje do te humanitarne akcije. Posebej so se vznemirili nekateri občani, ki so svoje humanitarne prispevke že dali organizacijam, ki po dikciji Zakona

o prekrških zoper javni red in mir v Sloveniji ne smejo zbirati humanitarne pomoči.

Pobudnik akcije Sergej Princip, ki trenutno podobno akcijo organizira na Dunaju, je za mariborski »Večer« že izjavil, da obžaluje nesporazume, do katerih je prišlo, vendar pa ugotavlja, da je bistveno, da se akcija nadaljuje, saj lahko ljudje pomoč pošiljajo Škofijskemu Karitasu v Mariboru. »Morda je bilo vse neka-ko prehitro storjeno, ker se nam mudi - prihaja zima in problemi v Bosni in Hercegovini postajajo vse bolj zapleteni in tragični«, je pojasnil Princip, medtem ko vsi drugi, ki so neposredno sodelovali pri nestrokovni organizaciji in izvedbi človekoljubne akcije, zaenkrat molčijo.

Nestrokovno organizirana humanitarna akcija bo zagotovo zmanjšala njen uspeh-očitno tudi za človekoljubje ni dovolj samo »hoteti, temveč je treba to tudi znati«. (NIA)

Žiga žaga, poje žaga...

Gozdarstvo je v Sloveniji še vedno dokaj uspešna gospodarska panoga (Foto Srdan Živulović)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ BTP so obveznice s koriščenjem 1. septembra 1992 in zapadlostjo 1. septembra 1997.

■ Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanski letni donos BTP znaša 10,78%, če bodo obveznice prodane po punu-jeni ceni.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **1. oktobra**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. septembrom; ob **vplačilu (6. oktobra)** bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

■ Naknadne informacije nudijo banke.

Razglednica z Ohridskega jezera

Ohridsko jezero je makedonski turistični biser, ki uspešno nadomes-tuje morje, od katerega je Makedonija povsem odrezana, in privabi vsako leto na tisoče turistov (Foto Srdan Živulović)